

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva 5
— telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
— seratski oddelček: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Grajski trg 7. Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica 2. — telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baumgartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja „Življenje in svet“

Uredništvo: Ljubljana: Knafljeva ulica 5, Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126. Ponedeljska izdaja „Jutro“ izhaja vsak ponedeljek zjutraj. — Naroča se posebej in velja po pošti prejemanja Din 4.—, po raznašalcih dostavljena Din 5.— mesečno. Maribor, Grajski trg št. 7. Telefon št. 2440. Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65. Rokopis se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Orjaška manifestacija naše vojske

Mogočna in sijajna revija vseh panog naše vojske v prisotnosti kneza namestnika je včeraj svečano zaključila največje manevre, kar jih je doslej bilo v Jugoslaviji

Novo mesto, 26. septembra. Veliki kolpski manevri so bili danes svečano zaključeni z impozantno, doslej največjo revijo jugoslovenske vojske. Temu izrednemu dogodku je prisostvovala ogromna množica ljudi, ki so prihitali od blizu in daleč, da vidi našo oboroženo silo ter obnem izkažejo njej in njenim voditeljem svoje priznanje in zaupanje. Vsem, ki so prisostvovali današnji reviji čet, bo ostal ta dan v neizbrisnem spominu, a vsakdo je odnesel domov prepričanje, da lahko naš narod mirno gleda v svojo bodočnost, dokler more obrambo domovine povesti tako vzorni vojski, ki je s svojim današnjim nastopom zadivila tudi vse odlične goste in tuje vojaške strokovnjake. Znova se je pri tej priliki manifestirala tudi tesna povezanost naše vojske in našega Sokolstva, ki je v izredno velikem številu na častnem mestu prisostvovalo reviji čet.

Kolone avtobusov in avtomobilov

Davi so že od zgodnjih jutranjih ur drvele skozi Novo mesto kolone vseh mogočih avtomobilov, avtobusov, za prevoz potnikov preurejenih tovornih avtomobilov, motociklov, kolesarjev in drugih vozil, s katerimi so prihajali skoro iz vseh krajev Slovenije gledalci, da prisostvovali reviji čet. Novoga mesta v tako kratkem času gotovo ni še nikdar pasrlo tako ogromno število vseh mogočih vozil. Iz Ljubljane so morali poslati na pomoč veliko število prometnih stražnikov, ki so imeli od ranega jutra naporno delo, da so skozi tesne ulice, napolnjene z celimi procesijami občinstva, dirigirali brez nesreče vse te kolone, ki so se zlivale od vseh smeri, največ po cesti iz Ljubljane in iz Brezice.

Enak je bil naval proti Metliki po vseh drugih cestah, zlasti še po onih s hrvatske strani. Iz vseh belokranjskih krajev pa so romale tudi brezkončne procesije pešcev. Izredno mnogo je bilo med udeleženci Sokolov v krojih iz vseh sokolskih postojank Bele krajine, Dolenjske in sosednih hrvatskih krajev. Vsem prihajajočim se je bralo z obrazov praznično razpoloženje, ki ga je povečalo še krasno jesensko jutro, dvakrat dobrodošlo po zadnjih deževnih dneh.

Doslej največja revija naše vojske

Prvotno bi se imela revija čet vršiti na velikanskem travniku pod vrhom Kučevom pri Podzemlju, kjer bi lahko nastopile defilirajoče edince v frontalnih četnih formacijah. Poleg tega bi na tem terenu lahko nastopila konjenica v galopu, topništvo v postrojenih baterijah. Motorizirani oddelki in tanki bi lahko razvili največjo brzino. Deležje preteklega tedna pa je določeni teren tako razkobil, da se je morala revija omejiti in se je vršila mimohod v običajnih pohodnih četverstopih. Vodstvo manevrov je zaradi tega tudi odredilo, naj sodeluje le del čet, ki so sodelovali pri manevrih. V glavnem so nastopili oddelki savske in vrbske divizije. Kljub temu pa je bila današnja revija še vedno največja, kar jih je bilo do sedaj v naši državi. Trajala je nad dve in pol ure. Če bi nastopile vse čete, ki so sodelovale pri manevrih, bi trajala revija nad 6 ur. Iz sestava dravske divizije so nastopili pri reviji samo planinski polki in kolesarski bataljoni, dočim so se ostale edince dravske divizije že pripravljale na povratek v svoje garnizije.

Morje ljudstva v Metliki

Nad Težkimi Vodami smo imeli zopet enkrat neprilike z našim kamionom. Ustavil se je kar na vse lepem in ni nam preostalo nič drugega, kakor da jo mahneemo peš v gorjanske klance. Že smo mislili, da bo revija končana brez sodelovanja vojnih poročevalcev, ko nas je po enournem pesaženju naposled končno dohitel sofer z zasilo popravljenim avtomobilom s katerim pa smo se vendar srečno pripeljali v slavnostno okrašeno Metliko. Tam se je kar trlo ljudstva, kakor še menda nikdar doslej. Od vseh strani so se nepretrgoma valile cele reke ljudi proti mostu preko Kolpe in čez njega dalje po cesti proti Prihovi, kjer se je imela vršiti revija. V Metliko sta pripeljala dva posebna vlaka, iz Zagreba in iz Ljubljane, oba nabito polna Sokolov in drugega občinstva. Impozantno število Sokolov je prihitalo na revijo jugoslovenske vojske v slavnostnih krojih s številnimi prapori. Teško se je prebijal naš kamion skozi goste gručo po tesnih metliških ulicah. Docela pa smo propadli, ko smo zavili iz Metlike na cesto proti Kolpi. Bilo je tako zabasano ljudi, da nam res niso mogli dati prostora. Pa smo se izkloicali tudi mi in se uvrstili v človeški veletok.

Prihod Nj. Vis. kneza namestnika

Na kolpskem mostu, ki je ležal še v megli, smo morali precej dolgo čakati, preden smo dosegli, da so nas spustili preko mostu v Brod, kjer so bili zbrani vsi generali, da sprejmejo Nj. Vis. kneza namestnika Pavla. Skozi meglo smo jo ubrali peš po še

nepreveč blatni cesti, ves čas ob postrojenih polkih, ki so bili določeni za sodelovanje pri reviji.

Naenkrat se je začelo sviranje državne himne in iz megle se je zvil odprt avtomobil Nj. Ves. kneza Pavla, ki je vozil počasno mimo čet postrojenih, ob obeh straneh ceste. Na njegov pozdrav »Pomoz! Bog, junaci« so čete gromko odgovarjale »Bog Ti pomogao«. Klici čet so valovili vse bližje proti tribunam, kjer so se med tem že zbrali visoki domači in tuji gostje.

Na tribunam

Med sviranjem državne himne in navdušenim pozdravljanjem zbranega občinstva se je knez namestnik povzpela na tribuno. Med inozemskimi vojaškimi predstavniki se je posebno odražala markantna postava načelnika francoskega generalnega štaba Gamelina, ki se je živahno razgovarjal s češkoslovaškim vojnim ministrom dr. Mahnikom. Na tribunam so bili tudi predsednik vlade dr. Stojadinović, predsednik senata

Impozanten mimohod čet

Ob 11.15 se je začel iz daljave zvok prihaja oče godbe. Sonce je med tem razpršilo meglo in na bližnjem klancu so se pojavile prve siluete prihajajoče vojske. Na čelu prve kolone je jahal komandant sarajevske armije general Bogoljub Ilić s svojim štabom. Pred njimi je nosil konjenik ogromno državno zastavo, ki je ponosno vihrala v sončni jesenski dan. Gledalci, ki so se bili mnogo kilometrov daleč razvrstili ob obeh straneh ceste, so nastop vojske navdušeno pozdravljali. Ko je prijezdil general Ilić pred tribuno in s sabljo pozdravil kneza namestnika in druge najvišje predstavnike, je iz tisočev in tisočev grl zaoril en sam klic, zvihač se v en sam gromki pozdrav jugoslovenski vojski. Za štabom je sledila godba, ki je pred tribuno izstopila iz kolone ter spremljala s sviranjem pohod prihajajočih kolon do prihoda naslednje godbe.

Konjenica in kolesarji

V defileju je prva nastopila konjeniška brigada z brigadnim generalom Isakovićem na čelu. Za konjeniki je privozil v naglem tempu kolesarski bataljon s svojim popularnim poveljnikom, polkovnikom Jakličem na čelu. Fantje so bili res postrojeni v nadvse vzornem redu. Kljub dolgi poti, ki so jo prevozili iz Ljubljane, in kljub naporom in težavam, ki so jih prestali med manevrskimi operacijami, so tako brezhibno in v naglem tempu vozili mimo gledalcev, da se je vseh polastilo silno navdušenje ter ni bilo pozdravljanja in vzklikanja ne konca ne kraja. Defile kolesarjev je bil res v vsakem pogledu sijajen. Kolo se je držalo kolesa, kakor da bi bili navezani na nevidno vrv.

Za kolesarskim bataljonom je sledila konjeniška brigada II. armije pod vodstvom generala Velebita. Tudi njim so doneli v pozdrav navdušeni vzkliki gledalcev, ki so mahali s klobuki in robci. Konjenica je bila razdeljena po eskadronih, vsak eskadron pa je imel konje iste barve. Kljub naporom zadnjih dni je bilo vse čisto vzorno ter je bil mimohod konjenice nad vse efektnejši. Konjeniki so nastopili v polni bojni opremi z jeklenimi šlemi, suknjami, karabinkami, kopri ramen ter z golimi sabljami v rokah. Zemlja se je tresla pod kopiti konj, ki je eskadron za eskadronom drvel mimo tribunam.

Prilo je nato konjeniško topništvo z lahkiimi topovi, ki jih nosijo konji, za njimi pa kolone težkih in lahkih konjeniških strojnic, natovorjenih na konjih, ki jih vodijo jezdeci.

Pehota

Pa kratkem odmoru, med katerim je občinstvo prirejalo neprestane ovacije vrhovnemu poveljniku naše vojske Nj. Vel. kralju Petru, Nj. Vel. kraljici, Nj. Vis. knezu namestniku, vojski in Jugoslaviji, se je v daljavi pojavil štab savske divizije. Na čelu je jezdir s šlemom na glavi komandant savske divizije general Kostić, nato pa je sledil štab nehotne brigade savske divizije z brigadirjem generalom Iličem na čelu. Orkan navdušenja je izbruhnil, ko so se pojavile prve kolone pehote z nasajenimi bajoneti.

Prvi je prkorakal 85. pešpolk, ter s svojim odličnim in strumnim nastopom zadivil vse gledalce, tako da pozdravljanja in vzklikanja ni bilo ne konca ne kraja. Vsakdo je moral priznati, da je nastop pehote še vedno eden najbolj impozantnih. Vrsil se je batalion za bataljonom in kakor siva reka so se po cesti vile vedno nove čete ter izginjale v daljavi med neprestanimi ovacijami množice gledalcev. Z drugim bataljonom 35. pešpolka je defilirala tudi polkovna zastava, ki so jo gledalci pozdravljali odkritih glav. Od vseh strani so orili klici: Zivela naša vojska! Zivela jugoslovenska zastava!

Kolone pehote so bile brez konca 35. pešpolku je sledil 26. pešpolk ki je nosil glavno težo operacij pri teh manevrih. Kljub temu pa so vojski korakali tako, kakor da defilirajo na polkovni slavi; ne pa po desetdnevnih naporih maršir. Pri tem je treba še pomisliti, da so bili v vseh polkih v veliki večini rezervisti,

in narodne skupščine, minister dr. Korošec in dr. Spaho, bana dr. Natlačen in dr. Ružič iz Zagreba itd. Med gledalci na tribunam je bilo veliko število naših generalov in visokih generalštabnih oficirjev, poleg njih močna delegacija Sokola s prvim saveznim podstarešino Ganglom in staršino zagrebške župe dr. Gavrančičem na čelu. Med ostalimi odličniki na tribunam je bilo tudi več senatorjev in narodnih poslancev.

Sokolci v slavnostnih krojih so bili v močnih četah s prapori postrojeni pred tribuno, več sto Sokolov pa je zavzemalo prostor onstran ceste nasproti tribunam. Poleg Sokolstva je bilo tudi dobro zastopano gasilstvo, dalje so bile velike skupine rezervnih oficirjev iz savske in dravske banovine ter številne delegacije raznih nacionalnih organizacij.

Reviji so prisostvovali nepričakovano velike množice prebivalstva, zlasti kmečkega iz bližnje in daljne okolice na obeh straneh Kolpe. Vsi so z napetostjo sledili poteku revije ter pozdravljali nastopajoče oddelke z navdušenimi ovacijami.

Planinska brigada

Po novem presledku se je pojavila elitna edinica naše vojske, planinska brigada. Oči vseh gledalcev so bile z vidno napetostjo uprte v nje. Zanimivo je bilo opazovati zlasti tuje vojaške strokovnjake, s koliko pozornostjo so močili prihod in vas mimohod planinskih odredov, o katerih gre že sedaj glas, da so ena najboljših edinic jugoslovenske vojske.

Na čelu planinske brigade je šel brigadni štab, nato pa godba 1. planinskega polka, ki je udarjala krepk ritem pohodne koravnice. Če je občinstvo bilo že poprej navdušeno, se lahko kolo, da so bili naši planinci sprejeti in pozdravljeni z naravnost orkanskim ovacijami. Med fanti in možmi, ki so skoraj pol ure defilirali mimo tribunam, je bila cela vrsta znanih obrazov, tako med oficirji in vojaki, ki so bili v velikem delu rezervisti, fantje in možje iz vseh slovenskih pokrajin. Nastop in mimohod planincev eta bila tako veličastna, da ju je nemogoče opisati. Gledalcem je zastajala sapa, ko so gledali moč in zanos, ki sta dihala iz železno strjenih vrst planincev.

Prvi je defilirali skofjelški polk, sami čvrsti fantje, katerim se ne pozna, da so med manevri prebili največje napore in prevrtili najdaljšo pot. Saj so posamezni bataljoni napravili nad 162 km dolgo pot in to po velikem delu skozi viharje in navihe, ki bi marsikatero drugo edinic morda ustavili. Planinci pa so niso dali zloniti ter so v vsakem pogledu do kraja izvršili svojo nalogo.

Vsa o posamezno četo planincev je pozdravilo občinstvo z navdušenimi ovacijami. Planinci pa so tudi od najvišjega komandanta do poslednjega redova storili vse, da so čim lažje dokumentirali polno upravičenost svoje mlade edince. Mirne duše se lahko reče, da s svojim nastopom pred najodličnejšimi vojaškimi strokovnjaki velikega dela Evrope pokazali, kaj so.

Sledil je še drugi planinski polk, enako navdušeno aplavdiran in v enako vzornem železnem redu. Za vsakim bataljonom obeh polkov so bili uvrščeni oddelki strojne in lahkih topičev, ki so jih nosili megi. Vse revije planincev pa je zaključila še posebna formacija planinske artiljerije. Dolge kolone mezgov z razetavljenimi topovi na hrtih so napolnile vso cesto. Planinska artiljerija je najmodernije orožje, kar ga je na tem področju ustvarila moderna oboroževalna tehnika.

Artiljerija

Za planinci je nastopilo topništvo. Najprvo so defilirali poljski topovi, tudi najmodernije konstrukcije. S svojim dolgo elegantno linijo so zadivili gledalce, izmed katerih so mnogi prvič imeli priliko spoznati ta rod naše vojske. Tudi topničarji so se odlično izkazali. Vse se je sveto o kakor novo.

Oddelku najmodernijih poljskih topov je sledil oddelk poljskih topov streljiva modela. Ti topovi so manjšega kalibra in ne streljajo tako daleč, kakor najnovejši, a naredijo kljub temu mogočen vtis. Zamačke je zabobnelo, ko so nastopile divizije havbic. Vsako havbico so vlekli po štirih parih težkih konj, ki so v lahem diru hiteli mimo gledalcev. Topničarji so pokazali, da so vredni tradicij svojih prednikov v srbski vojski, kjer je bilo ravno topništvo na glasu kot eno najboljših.

Motorizirane čete in tanki

Revija je trajala že nad dve uri, a je izstopala, da je še na koncu. V daljavi se je začel roval avtomobilov. Kmalu je pridivil po cesti štab novoformiranega brzega odreda, ki je prvič nastopil v večji formaciji pri teh manevrih. Vsa odred je se v formiranju in so le nekatere edince že opremljene z najmodernije opremo. Za štabom je pripotpal eskadron motociklov. Napravil je impozanten vtis. Na vsaki pri-

(Dalje na 2. strani)

Nj. Vis. knez namestnik o naši jugoslovenski vojski

Govori na svečanem obedu, prirejenem v Dolenjskih Toplicah na čast inozemskim vojaškim predstavnikom

Toplice, 26. septembra. AA. V zdraviliški dvorani v Dolenjskih Toplicah je bil danes prirejen svečan banket na čast inozemskim vojnim odposlancem, ki so prisostvovali kolpskim manevrom. Nj. Vis. knez namestnik Pavle je prisel ob 13.20. Pričakali so ga župani vseh sosednih občin s toploškim županom na čelu. Zbrale so se sokolske edince, šolska mladina, gasilska četa in velika množica ostalega prebivalstva, ki so priredile Nj. Vis. knezu namestniku navdušene ovacije.

Govor ministra vojske

Na banketu je prvi spregovoril vojni minister armijski general Ljubomir Marić. Rekel je:

Vaše Visočanstvo! V posebno čast si štejem, da lahko ob tej priliki in s tega mesta v imenu vojske in mornarice kraljevine Jugoslavije pozdravim Vaše Visočanstvo, člana vzvišenega doma Karadjordjevičev in da Vašemu Visočanstvu izrazim našo globoko zahvalo ne le za visoko pozornost, ki ste jo tudi ob tej priliki izvolili pokazati za našo vojsko, nego tudi za vse neumorno prizadevanje, da se naša vojska postavi na višino, ki odgovarja njenim vzvišenim nalogam. Skratku porabljam to priliko, da izrazim hvkroju prisrčno zahvalo predsedniku kraljevske vlade, predsedniku senata, predsedniku skupščine, notranjemu ministru, prometnemu ministru kakor tudi banoma dravske in savske banovine za pozornost in podporo, ki so nam jo dali na teh manevrih. Posebno zahvalo izražam šeform in članom misij prijateljskih in zavezniških vojsk, kakor tudi prisotnim odposlancem, ki so se izvolili odzvati našemu vabilu in nam s svojo prisotnostjo na teh naših manevrih izkazali čast.

Vaše Visočanstvo! Neumrli visoki kralj Aleksander I. Zedinitelj je ustvaril naši vojski in mornarici soladne osnove, a v času njunega najjačjega razvoja je tragična smrt pretrela nit njegovoga življenja. Vaše Visočanstvo je z modrostjo velikega državnika in vojaka sprejelo njegovo idejo in njegovo narečilo. Z ljubeznijo in udanostjo, ki sta d-stojni vaših vzvišenih prednikov ste sprejeli in nadaljevali veliko delo kralja mučenika, da bi ga dovršena izročili v deščino našemu mlademu in priljubljenemu kralju Petru II.

Tri leta neumornega in napornega dela Nj. Visočanstva so sedaj kronana z vidnim uspehom. Velika in močna juzo-loverska vojska je že ko svojim dolžnostim in v vsakim čnem postaja zmerom bolj moderno urejena in opremljena. To dni je napravila resen izpit in Vaše Visočanstvo je imelo priliko, da je na teh manevrih, ki so bili največji od osvobojenja dalje, videlo

Nagovor Nj. Vis. kneza namestnika

Zadnji je izprezovoril Nj. Vis. knez namestnik Pavle, ki je dejal:

»Gospodje! Zadovoljen z uspehom, ki ga je naša vojska pokazala ob tej priliki, se čutim prisiljenega, da izrečem dolžno priznanje vsem vojaškim starešinam in vojakom, ki so zastavili vse svoj trud, da bi bili ti veliki manevri kronani z uspehom. Radušem se, ker sem se mogel osebno prepričati, da je naša vojska v stalnem napredku in da je ostala zvesta vsem tradicijam naše preteklosti. Zato je ljubezen naroda do naše vojske brezmejna, zato narod ne obžaluje žrtve, kadar gre za njegovo vojsko. Naša vojska je jugoslovenska, ker zbira vsako leto kranke generacije naše mladine, naša je in naša bodočnost, da razvija neno telo in njeno dušo v duhu herojske preteklosti in niž manj slavnih bodočnosti, ki so prižakne jugoslovenski narod. Naša vojska je neopremisljiv narodni organizem, na čemer zastavi sto je zapisane besede, da živi in umira za kralja in domovino.

Dinastija Karadjordjevičev je v teku narodovega življenja in njegovih epohalnih borb posvečala največjo skrb in največjo pozornost vojski. Ljubezen in zvestoba vojske do dinastije sta moč in

in ocenilo dosežene rezultate, kakor tudi uspeh svojih osebnih naporov in prizadevanj.

Verujem, da je Vaše Visočanstvo opazilo poleg dobrih stvari tudi neke nedostatke in celo napake, toda Vaše Visočanstvo prosim, da v svoji oceni ne bo preveč strogo. To so naši prvi veliki manevri. Če so in kolikor so nastale napake, so bile storjene največ zaradi potrebe, da se očuva privatna imovina slišerne škode, ki bi jo lahko povzročile čete in se prizaneso četam in vojnim potrebščinam, posebno pa zaradi tega, ker pri manevrih ni onega suverene regulatorja, ki vsiljuje vojski, da se bolje prilagodi situaciji, to se pravi, da ni onega stalnega občutka smrtno nevarnosti in težkih izgub. Kar se tiče materialne pripravljenosti, prosim Vaše Visočanstvo, da veruje, da sva vlada in jaz storila že vse, kar je potrebno in da se že približujemo zaključni fazi naših naporov.

Kot odgovorni minister vojske in mornarice smatram ob tej priliki za svojo posebno prijetno dolžnost, da opozorim in posebej naglasim, da so starešine od najvišjega do najnižjega, prav tako pa tudi vojski storili in žrtvovali vse, da bi se na teh manevrih dosegle največje koristi in naukov. Obnem prosim Vaše Visočanstvo, da verujete in da prepričate Nj. Vel. kralja Petra II., našega vrhovnega poveljnika, da so vojaške starešine, oficirji, vojaški uradniki, podoficirji ni vojski, kakor tudi ostali vojaški ljudje naše vojske prežeti z eno samo željo, da bi bili vredni zaupanja, ki jim ga izkazuje Nj. Vel. kralj in domovina. Zvesti obljubi, ki so jo dali s svojo prisego, brezpopolno zastonjo vse svoje sile, prepričani, da bodo le tako popolnoma izpolnili svoje svete dolžnosti napram kralju in domovini ter se oddolžili kralju vitezcu Aleksandru I. Zedinitelju, in vsem onim, ki so svoja življenja darovali na oltar domovine.

Ko zaključujem ta svoj govor, prosim Vaše Visočanstvo, da Nj. Vel. kralju Petru, našemu vrhovnemu poveljniku, toimačite naša enodušna čustva, ljubezni, udanosti in zvestobe do njegove vzvišene osebe in do vsega vzvišenega kraljevskega doma. S to prošnjo dvigam to čašo za dolgo življenje, krepko zdravje in srečno vladanje Nj. Vel. kralja Petra II. za zdravje in srečo Vašega Visočanstva te celokupnega vzvišenega kraljevskega doma in vzklikam: Naj živi Nj. Vel. kralj Peter II.! Naj živi Vaše Visočanstvo! Naj živi vzvišeni kraljevski dom!»

Govor čl. obrambnega ministra

Za vojnim ministrom Marićem je spregovoril češkoslovaški vojni minister Mahnik. Dejal je:

»Vaše kraljevsko Visočanstvo! Čast mi je, da se vam zahvalim v imenu vseh vojaških delegacij za ljubeznivo povabilo na manevre. Se se spominjam sijajnih vojaških vrlin, ki jih je srbska vojska pokazala v teku zgodovine. Spremljajoč sedanje manevre smo imeli priliko, da ponovno ugotovimo te sijajne lastnosti pri jugoslovenski vojski in da se divimo navdušenju, s katerim služi svoji državi. Ognjen patriotizem je vodil jugoslovenski narod v teku zgodovine. Njegove vojaške lastnosti in talent organizatorjev so pripravile njegovo vojno silo in tvorijo z njo enega izmed močnih nosilcev evropskega mira. Divim se vzdržljivosti jugoslovenskih čet v teku vojaških manevrov. Mi vsi želimo kraljevini Jugoslaviji kakor tudi njeni silni vojski največjo veličino in moč. Napjam na zdravje Nj. Vel. kralja Petra II., Nj. kraljevskega Visočanstva kneza Pavla ter napredku hrabre jugoslovenske vojske! Ziveli!»

ponos naše domovine. V tesnem sodelovanju med kraljem in vojsko so padle premnoge dragocene žrtve in na njihovih grobovih je vznikla veličastna tvorba: naša močna in nerazdružna današnja domovina. Ljubezni, zvestobe in sodelovanja, te moške lastnosti naše vojske, tragična smrt mojega nepozabnega bratrance kralja Aleksandra ni niti najmanj zmanjšala, o čemer sem čvrsto prepričan, temveč bodo še ojačene do njegovega vzvišenega sina in mojega nečaka Nj. Vel. kralja Petra II.

Taka vojska, ki je močan element mira, more vedno računati z mojim sodelovanjem in vsestransko podporo v svojem prizadevanju no izpopolnitvi, da bi bila vsak trenutek pripravljena zadostiti svoji nalogi. Pozdravljam ugledne zastopnike zavezniških in ostalih tujih vojsk, pozdravljam vse gospode oficirje, podoficirje in vojske, hrabre jugoslovenske vojske. Zivel Nj. Vel. kralj Peter II. Zivela naša vojska! Med govorom so prisotni oficirji in tuji delegati Nj. Vis. kneza namestnika ponovno prekinili z burnimi aplavzi. Pred pričetkom njegovega govora, ob zaključku in ob njegovem odhodu z banketa je godba zasvirala državno himno.

kolic je montirana strojna puška, ki ima tudi dovoljno količino municije, tako da je udarna moč teh oddelkov izredno velika, kar se je pokazalo tudi pri manevrih.

Takoj nato se je vsa pozornost občinstva osredotočila na prihajajoče tanke, ki pa jih je bilo v daljavi le težko razločiti, ker so vsi pobarvani tako, da so čim manj vidni za sovražna letala. Občinstvo je z največjo pozornostjo ogledovalo tanke, ki jih je ogromna večina sedaj prvič videla. Lahki in gibljivi izvidniški tanki so prišli prvi. Najnovejšega izdelka so in pri njih so že izkoriščene vse izkušnje, ki so jih vojaški strokovnjaki dobili v abasinski in španski vojni. Tanki so v naglem tempu vozili mimo tribune ter bili seveda tudi deležni navdušenih pozdravov množice.

Kot tretji del brzega odreda je sledil motorizirani bataljon, ki se je pri manevrih tudi izborna obnesel. Potrebne pa bodo še velike žrtve, da so problem motorizacije naše vojske zadovoljivo reši. Vsekakor je nastop motorizirane bataljona dokazal, da je naša vojska tudi v tem pogledu na dobrem potu.

Mimohod brzega odreda je zaključil oddelk motoriziranega poljskega in gorskega topništva. Poleg vsakaga topa je na kamionu tudi potrebno moštvo, tako da predstava edinica najokretnije topništvo v sestavi vojske. Zadnji del mimohoda je tvoril defile daljosežnih topov, ki so zadnje čudo obrambovalne tehnike. Ogromni traktorji so razmeroma naglo vlekli težke kolose, ki so razloženi tako, da se na enem vozilu vozi letala, na drugem pa dolga cev. Nastop baterij je pri gledalcih utrdil prepričanje, da je naša naroda obramba na dostojni višini.

Letala

Ko so zadnje baterije defilirale mimo tribune so se na obzorju pojavile eskadre lovskih letal, med njimi tudi najmodernejši aparat. Truš motorjev teh hitrih letal, ki so drvela skoraj tik nad glavami, je zadušil navdušeno klicanje množice, ki so s klobovi, robcami in rokami pozdravljale junake zraka. Za lovskimi letali so zdrveli

slani trimotorni bombniki, katerih vsak lahko vzame na svoj krov par ton bomb. Težki in veliki bombniki so leteli dokaj višje, vendar pa se je kljub temu impozantno izražala njihova gorostasna moč in sila.

Konec revije

Ob 12.15 je bila veličastna revija zaključena. Vsi so soglašali v sodbi, da je revija po manevrih, ki so zahtevali od sodelujočih edinic največji napor nad vse odlično uspela ter potrdila prepričanje, kako močna in dobra je naša vojska.

Nj. Vis. knez namestnik Pavle se je po končanem mimohodu še nekaj časa zagovarjal z navzočimi odličnimi tujimi gosti in našimi generali, nakar je med odvijanjem občinstva zasedel avtomobil in se odpravil v Dolenske Toplice. Tja so kmalu krenili tudi vsi ostali predstavniki, ker je bil tam na čast prirujen banket. Posamezne vojne edinice pa so se po defileju takoj odpravile na odrejena jim mesta, od koder bodo odpremljena nazaj v svoje garnizije.

Odhod Nj. Vis. kneza namestnika

Novo mesto, 26. septembra. AA. Danes okrog 16. se je Nj. kr. Vis. knez namestnik Pavle med navdušenimi manifestacijami ljudstva odpravil iz Novega mesta. Nj. kr. Vis. knez namestnik se je odpravil z dvornim vlakom v spremstvu svojih adjutantov. Spremljal ga je tudi predsednik vlade in zunanji minister dr. Milan Stojadinović. Solska mladina, meščanstvo, sportne in mladinske organizacije so priridele Nj. kr. Vis. knezu namestniku Pavlu v slovo navdušene manifestacije.

Kranj, 26. septembra. AA. Nj. Vis. knez namestnik Pavle se je vrnil iz vojaških manevrov in je prispel v Kranj nočjo ob 19.20. V njegovem spremstvu so se pripeljali tudi ministri dvora Milan Antič, dežurni adjutant general Zarko Majstorovič in drugi.

Pohvala in zahvala

Dnevno povelje ministra vojske in mornarice

Novo mesto, 26. septembra. AA. Po zaključku revije čet, je minister vojske in mornarice general Ljubomir Marič izdal naslednje povelje:

Junaki! Z veliko pozornostjo in zadovoljstvom sem zasledoval vaše delo na teh manevrih, kakor tudi vaš nastop pri reviji. V tako težkih vremenskih in terenskih prilikah, ki so zahtevale še posebne napore, ste vi, junaki, s svojim delom, s svojim vojaškim zadržanjem, s svojo izvežbanostjo in vztrajnostjo podali viden dokaz, da ste popolnoma dorasli zvišenim dolžnostim, ki vas čakajo, ako vas kralj, naš vrhovni poveljnik, pozove, da stopite na branik domovine in njenih interesov. S takim svojim delom in zadržanjem ste dali hkratu viden dokaz, da ste vredni naslednjih onih slavnih viteзов, ki so se s pesmijo na ustih podajali v smrt, da bi nam zagotovili mirno, častno in napredno življenje v veliki in svobodni domovini kraljevine Jugoslaviji. S takim delom ste vi, junaki zaslužili popolno priznanje in pohvalo.

Nj. Vis. knez namestnik Pavle nam je s svojo prisotnostjo pri teh manevrih iz-

kazal posebno čast. On je kot prvi namestnik blagopokojnega kralja Aleksandra I. Zedinitelja s požrtvovanjem in z energijo prevzel in nadaljeval veliko delo za napredek in materialno opremo naše vojske, da bi jo popolnoma dovršeno in zgrajeno izročil našemu mlademu in ljubljenemu vrhovnemu poveljniku Nj. Vel. kralju Petru II. In danes mi je Nj. Vis. knez namestnik Pavle ob zaključku teh manevrov, z dovoljenjem z rezultati svojih dosedanjih prizadevanj in z vašim delom za časa teh manevrov, blagovoli odrediti, da vam izrazim njegovo visoko priznanje in čestitke k doseženemu uspehu, kar izvršim s posebnim zadovoljstvom. Pri tem vam hkratu izjavljam svojo toplo zahvalo in pohvalo za vaše uspešno delo, pa tudi željo, da boste tudi v bodoče vredni najvišjega priznanja. Ko izvršujem to visoko nalogo, vas, junaki, pozivam, da vsi zbrani skupno gromko vzkliznete: Zivel Nj. Vel. kralj Peter II. Zivel Nj. Vis. knez namestnik Pavle! Zivel ves zvišeni kraljevski dom!

stog še 226 pripadnikov, od tega 160 izvidnikov. Vozno je bilo poslovanje tehničnih čimteljev. Vod Zlatorog, ki mu pripadajo, je narasel na 20 članov. Tajnik je navedel še razne prireditve, ki so jih imeli skavti, ali na katerih so sodelovali. V tehničnem programu je bila novost vodne veže v zimskem bazenu Ilirije, kjer je sodelovalo 20 članov. Vážen kader v stegu tvorijo polag izvidnikov in vodstvenega korpusa voliči, ki so letos sodelovali pri vseh stegovih prireditvah ter priredili božično dobrodelno akcijo in lastno letovanje v Kamniški Bistrici z rekordno udeležbo. Člani so letos taborili na Zagani peti in na župnem taboru. Na vseh taborih je bilo 84 udeležencev.

Na stanju blaginje je poročal Danilo Tavčar. Dohodki so znašali 9636 din, izdatki pa 8032 din. Sledila so poročila posameznih čimteljev in vodij krdel in čet. Za krdelo kraljevičev je poročal H. Kunaver, za triglavo četo Peter Peterlin, isti tudi za knjižnico, a Lovro Verečki je podal zanimivo statistiko Zmajevoga stega in gibanja pripadnikov. Pregledno gospodarsko poročilo je še podal gospodar Ivan Cvahte, o stegovih trgovini pa je poročal Karel Prelog. Sledile so volitve in je bil z navdušenjem izvoljen za starešino Pavel Kunaver, za namestnika Ludvik Stih, za načelnika stega Danilo Tavčar, za namestnika inž. Švigelj, v odbor pa tudi večina preizkušeni skavti in nekaj novih moči. Občni zbor je bil zaključen v najlepšem soglasju.

Sokolska počastitev T. G. Masaryka

Beograd, 26. septembra. p. Na Kolarčevi univerzi je priredil danes Savez SKJ svečanost počastitve spomina pokojnega prezidenta dr. Masaryka. Ob otvoritvi je kraljeva garda odsvirala pogrebno korajčno Čajkovskega, nakar je sledila simbolična slika s praporom Saveza SKJ, ki je bil ovit v črno kopreno. Poštarešina saveza Juro Paunkovič je imel spominski govor, nakar je član izvršnega odbora Saveza SKJ dr. Dragič predaval o dr. Masaryku in Sokolstvu. Zemskemu pevsko društvu je odpele »Ave verum«, godba kraljeve garde pa je odsvirala uverturo iz Libuše, nato pa českoslovaško in našo himno. Kralja je pri tej svečanosti zastopal polkovnik Cesarič, navzoči pa so bili tudi zastopniki narodne skupščine, senata, vojske in raznih narodnih društev.

Nova uprava Matice Srbske

Novi Sad, 26. septembra. o. Danes je bila letna skupščina Matice Srbske, na kateri je bil izvoljen z 265 glasovi proti 7 novi odbor z odvetnikom dr. Aleksandrom Močem na čelu.

Stoletnica šabaške gimnazije

Šabac, 26. septembra. p. Danes so slovesno proslavili stoletnico obstoja tukajšnje gimnazije. Kralja je pri svečanosti zastopal brigadni general Milan Kostič, ki je sporočil, da je Nj. Vel. kralj odločil šabaško gimnazijo z redom sv. Save I. stopnje. Vodstvo gimnazije je prejelo celo vrsto brzojavnih pozdravov, med njimi tudi od univerze in Trgovske akademije iz Ljubljane ter od raznih drugih ustanov.

Kalfus postane zopet finančni minister

Praga, 26. septem. b. Malo pred Masarykovo smrtjo je bila v Pragi javna tajnost, da se v zvezi z razpravami o vladnem finančnem programu gojajo z bivšim finančnim ministrom Kalfusom, ki je odstopil pred mesec zaradi neodobravanja vladne agrarne politike, da bi zopet prevzel finančni resor. Sedaj se doznava, da se bo prihodnja seja vlade počela predvsem s tem vprašanjem in bo verjetno dr. Hodža takoj po seji predložil predsedniku republike imenovanje dr. Kalfusa za finančnega ministra. Začasno je finančno ministristvo vodil prosvetni minister dr. Franke. Zopetna pritegnitev dr. Kalfusa se pričakuje v najkrajšem času. Finančni program se ni izelzan, ker želi vlada preuštiti njegovo dokončno izdelavo dr. Kalfusa, da bi se s tem že v naprej onemogočili taki spori kakršni je bil zadnji.

Od svoje demisije je juliju je bil dr. Kalfus sekojski šef finančnega ministristva. Isto funkcijo je opravljal tudi pred svojim prvim imenovanjem za českoslovaškega finančnega ministra po demisiji dr. Trapla v marcu 1936.

Vojvoda Windsorski na Dunaju

Pariz, 26. septembra. AA. Davi ob pol 11. sta prispela z Dunaja v Pariz vojvoda Windsorski in njegova soproga.

Lahkoatletski miting železničarja

Maribor, 26. septembra. Na stadionu železničarja se je danes dopoldne vršil medklubski lahkoatletski miting železničarja, ki je bil prav za prav v znamenju jubileja atleta Frana Podpečana, ki je slavil svoj 100-letni nastop za barve svojega kluba. Pred pričetkom tekmovanja so se zbrali atleti vseh nastopajočih klubov, in sicer železničarja, Rapida, Maratona in Mure pred tribuno, kjer je čestital jublantu v imenu železničarja predsednik inž. Uran ter mu izročil krasno spominsko darilo. Nato so čestitali Podpečanu zastopniki ostalih klubov.

Tehnični rezultati so bili: 100 m: 1. Mülhelsen (Rapid) 11.7, 2. Stropnik (Zel) 11.9, 3. Starešina (Zel) 12. 3000 m: 1. Grmovšek (Maraton) 9:57, 2. Podpečan (Zel) 9:58, 3. Zupan (Zel) 10:05. Skok v višino: 1. Oroszy (Ilirija) 1.65, 2. Kranjčič (Zel) 1.60, 3. Jeglič (Rapid) 1.60. Stafeta 4x200 m: 1. Rapid 1:40.4, 2. Železničar 1:41, 3. Mura 1:53.2. Met kroglice: 1. Vidic (Maraton) 11.90, 2. Radič (Rapid) 10.41, 3. Jeglič (Rapid) 10.41. Stafeta 4x1500 m: 1. Rapid 19, 2. Železničar I 19:05, 3. Železničar II 20:25. Najboljši rezultat dneva je dosegla stafeta Maratona 18:56, bila pa je diskvalificirana. Skok v daljino: 1. Skok (Zel) 5.95, 2. Ratko (Maraton) 5.79, 3. Joža (Zel) 5.74. Met diska: 1. Radič (Rapid) 37.98, (nov mariborski rekord), 2. Vidic (Maraton) 31.33, 3. Jeglič (Rapid) 30.87.

Kongres internirancev

Impozanten zbor žrtev denunciantov in avstrijskih priganjačev izza svetovne vojne

Beograd, 26. septembra. p. Danes je bilo v Beogradu zborovanje internirancev in političnih preganjancev izza svetovne vojne. Udeležilo se ga je več sto oseb, ki so bile med svetovno vojno v Avstroogrski internirane v raznih koncentracijskih taboriščih ali drugače preganjane. Sestali so se, da bi obudili spomine na one težke čase v borbi za osvoboditev naše domovine. Zborovanje je bilo v posloju nove univerze in mu je prisostvovalo mnogo uglednih osebnosti, med njimi minister pravde dr. Subotić, vodja zemljoradnikov Joža Jovanović, več senatorjev, med njimi dr. Andjelinič, branitelj oboževencev v banjaški procesi ter dolgoletni predsednik bosanske vlade, Danilo Dimović, večje število narodnih poslancev, četnikov, aktivnih in rezervnih oficirjev, univerzitetnih profesorjev ter mnogo drugih.

Zborovanje je otvoril profesor beogradske univerze dr. Corović, ki je pozdravil vse prisotne, nato pa izročil predsedstvo upokojenemu gimnazijskemu ravnatelju Stevanu Žakuli, ki se je v svojem govoru spominjal težkih vojnih časov ter suženstva pod avstro-ogrskim jarmom, kakor tudi svetlih trenutkov iz naše narodne zgodovine.

Iz nedeljske kronike

Lepa jesenska nedelja

Ljubljana, 26. septembra. Po dolgotrajnih nalivih je bila današnja prva jesenska nedelja zlata, da se dolgo ne pomnimo tako vedrega dne. Zjutraj je še ležala nad Ljubljano in okolico gosta megla, ki nam pa navadno zmeraj obeta dobro vreme, proti poldnevno se je iz megle izluščil krasen dan, ki je bil tudi poletno topel. Mnogi so že zarana pohiteli goram naproti, a prav dobro je bil zaseden tudi prvi Dolenjec, ki je potegnili mnogo ljudi k vojaški paradi in Metliki.

Opoldne so izpod okotona na Ljubljanski kreditni banki udarili veseli zvoki železničarske godbe Sloge, ki je priredila promenačni koncert; že snoči pa je bil promenačni koncert tudi v Rožni dolini pod okriljem Tujskoprometnega društva.

Prav živahna in razgibana je bila Ljubljana popoldne. Tivoli pa lepo urejeni Rožnik z novimi, širokimi cestami že dolgo nista imela takega obiska. Veselo so Ljubljanci tudi odzdravljali vojakom, ki so se vračali z manevrov; natrpano polni vlaki so vozili drugi za drugim iz dolenske metropole proti Ljubljani in naprej. Veseli so bili tudi vojaki; konec dober, vse dobro!

Na policiji in reševalni postaji pa tudi v bolnišnici so imeli mir, da tudi tem ni bila kaljena harmonija lepega praznika.

Otvoritev drame

Ob izredno živahnem zanimanju občinstva se je snoči v dramskem gledališču pričela nova sezona z uprizoritvijo Shakespearejevega »Julija Cezarja« v prevodu Otona Zupanciča in v režiji prof. O. Šesta. Hiša je bila zvrhano polna, med občinstvom je bilo zlasti razveseljevo mnogo mladine. Naša gledališka publika se od sezone do sezone obnavlja z zmerom širšimi vrstami mladega rodu, kar odpira razvoj naše Talije pač najlepše perspektive. Uprava se je potrudila, da je dala hodnike prekriti z novimi preprogami, ki poživljajo intimno občutenje, kakršnega je treba gledališkim večerom tudi na zunanji. Predstava je bila zlasti v pogledu scene, ki jo je po načrtih inž. arh. Franza izdelala gledališka slikarna pod vodstvom mojstra Skružnega, prav skrbno pripravljena, prav tako pa so tudi posamezne kreacije zapustile v obiskovalcih najlepši vtis. Glavne vloge so bile v rokah Levarja (Julij Cezar), Jana (Mark Brut), Gregorina (Mark Antonij) in Skrbinska (Kasij), po dolgi odsotnosti, ki jo je zakrivila težka bolezen, pa je prvič nastopil Lipah v

ne ter pomembnih dogoikov sedanjega časa tostran in onstran Save in Drine, kakor tudi bojov za osvoboditev naše domovine.

Soglasno in z velikim odobravanjem je bila odobrena pozdravna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru, v kateri mu izražajo bivši interniranci vdanost in željo, delati tudi v bodoče zanj in za skupno jugoslovensko domovino. Zatem sta govorila prof. Tomič in Stanislav Popović ter mnogi drugi, ki so vsi poudarjali potrebo, da se osnuje skupna organizacija političnih preganjancev izza svetovne vojne. V tem smislu je bila sprejeta tudi resolucija. Namen te organizacije bi bil med drugim, da se naraščaj sistematsko seznanja z velikimi žrtvami in težkimi borbami za osvoboditev domovine in zedinjenje Jugoslovenov v skupno državo.

S tem je bilo današnje zborovanje zaključeno, nakar je sledil skupen banket vseh bivših političnih preganjancev. Jutri bodo odpotovali na Oplenac, kjer bodo položili vence na grob pokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Učelnitelja.

vlogi Cicerona. O uspehu uprizoritve bo »Jutro« še poročalo.

Na razstavi neodvisnih

Mladi likovni umetniki, ki privkraj skupno razstavljajo v Jakopičevem paviljonu, so danes — po lepu uspelem koncertnem nastopu člana Narodne opere Kolacina — pripravili svojim stalnim obiskovalcem novo prijetno presenečenje. Režiser Ciril Debevec je ob 11. pred občinstvom, ki je s svojo številno navzočnostjo potrdilo vero, da je v naši javnosti dovolj smisla za lepe umetniške prireditve, čital nekaj izbranih odlomkov iz Cankarjevih del, ki se nanašajo na umetnikovo pojmovanje poslanstva in na odnos občinstva do njega. Najprej je prečital globoko občuteno študentsko pesem iz »Lepe Vide«, nato pa nekaj težkih, s krvjo pisanih odstavkov iz »Bele krizanteme«. Občinstvo je njegovo dovršeno recitacijo sprejelo z iskrenim aplavzom.

Nato je eden izmed predstavnikov mladih, akad. slikar prof. Stane Kregar, zbrani množici tolmachi razstavljene umetnine. V uvodu je poudaril pomen vodstev po razstavah za zbljevanje med umetniškimi ustvarjalci in publiko, nato pa je po vrsti predstavil svoje tovariše, predvsem najmlajša dva, Omeršo in Greglja, nato pa še Zdenka Kalina, Pirnata, Patricha in slikarje Didka, Mušiča in Sedeja. Na koncu je raztolmčil še svoja dela in razložil pomen surrealizma v razvoju umetnosti. Občinstvo je njegovim izvajanjem z zanimanjem sledilo do konca.

Danes zvečer

V RESTAVRACIJI

»Z V E Z D A«

Prvovrsten ričet · različni · čevapčiči · pečenice z zeljem itd. · NOVA PORTUGALKA. · Abonentje se sprejemajo.

Maribor preko nedelje

Maribor, 26. septembra. Krasna jesenska nedelja, solnčna in prijetna. Po dneh nepresnelega deževja se je Mariborčanom kar imenitno prilagela. Mariborčani so konjunkturno temeljito izkoristili in preplavili bližnjo in daljno okolico. Od onstran meje pa je prispelo danes že v ranih urah rekordno število avtobusov s stotinami tujevc, ki so prišli v naš Meran, da prebijajo tukaj krasno jesensko toplo nedeljo v zabavi in razvedrilu. V Mariboru samam pa ni bilo danes veliko dogodkov, če izvzamemo veličastno uspešno proslavo 10-letnice obstoja in delovanja Tujskoprometne zveze, o čemer poročamo na drugem mestu.

RAZBURILJO DOGODEK PRED FRANČIŠKANSKO CERKVIJO

Davi ob 6. se je pričel pred tukajšnjo frančiškansko cerkvijo dogodek, ki je vzbujal veliko ogorčenje in komentarje. V navedenem času bi se moral poročiti neki tovarniški delavec. Ko je v svojo nevesto nameraval stopiti v omenjeno cerkev, je priskočila neka ženska ter z nožem v rokah zagrozila ženinu, da ga bo umrlila, če se bo poročil. V naslednjem trenutku so priskočili svatbeniki, ki se jim je posrečilo, da so žensko ukrotili. Poklicali so stražnika, ki je rempimentno žensko odpeljal na stražnico, kjer so jo pomirili. Na stražnici je povedala, da je z ženinom živela 9 let v skupnem gospodinjstvu in ker jo je zapustil in vzel drugo žensko, s katero se danes poroči, jo je to tako razburilo, da je nameravala poroko na vsak način preprečiti. To se ji pa seveda ni posrečilo, ker se je poroka kljub temu vršila.

SMRTNI PADEC Z DREVEŠA

V Brznem vrhu je 11letni posestniški sin Ivan Škurnik splezal na orehovo drevo da nabere nekaj orehov. Nenadno pa mu je spodrsnilo in je nesrečni fantek padel 12 m globoko na zemljo, kjer je obeležal nezavestan in v mlaki krvi ter kmalu zatem izdihnil. Poklicani zdravnik je ugotovil, da je deček umrl zaradi tega, ker se je med padcem nabodel na neko suho vejo, ki mu je prebodla prsni koš in ranila srca.

MLADINA V SVET

V zadnjem času se v Mariboru silno množijo slučajji, da mladoletni fantje in dekleta

pobegnejo od doma. Včeraj sta zopet dva fanta pobegnila od doma, in sicer 17letni Josip Filipič, stanujoč v Vinarški ulici 10 in 15letni Josip Ozir, stanujoč na Maljski cesti 87. Starši obeh pobeglih mladeničev so nestanek prijavitli tukajšnji policiji, ki sedaj polizveduje za njima.

V RAZVANJU JE ZOPET GORELO

V gospodarskem posloju posestnika Dregariča Stefana iz Razvanja 24. je v noči od sobote na nedeljo nenadno izbruhnil požar, ki bi lahko postal usodspolen za vso vas, če bi domači in sosednji gasilci ne bili tako hitro priskočili na pomoč in pričeli z gašenjem. Okrog 3. zjutraj je zazaralo nad Razvanjem neto in so ognjeni zublji na mah objeli gospodarsko poslopje in hleve. Vrhil gasilec iz Razvanja, Maribora, Bohove, Radvanja, Pobrežja in Pekar se je po enournem gašenju posrečilo ogenj lokalizirati, medtem ko je gospodarsko poslopje z vsem gospodarskim orodjem, 60 kokošmi in 3 evinjami z mladitji postalo žrtva ognja. Škoda cenijo na 20.000 din in sumijo, da je bil ogenj podtaknjen.

ROKOMAVHI NA POHODU

Doslej še neznani in neizsledeni storilec so se splazili skozi podstrešje v stanovanje posestnika Miha Zabeva v Vrhah, kjer so pretaknili vse onare ter odnesli vse, kar jim je prišlo pod roko. Odnesli so razne obleke, čevlje, posteljnino in 6000 dinarjev gotovine, ki jih je imel Zabev shranjene v nekem predalu. Orožniki so storilec že za petami.

Vremenska napoved

Zemunska vremenska poročilo: Zaradi visokega pritiska nad evropskim kontinentom je bilo vreme pretežno vedro in toplo. V jutranjih urah megleno. Oblačno in nekoliko deževno je bilo le nad angleškimi otoki. V Jugoslaviji je vedro in toplo vreme, zjutraj dokaj magleno, nekoliko oblačno le na skrajnem severovzhodu in v planinskih predelih. V večernih urah ponekod manjše nevihte, predvsem v dunavski banovini. Zemunska vremenska napoved: Vreme bo še nadalje vedro po vsej državi. V jutranjih urah to po dolinah megla. Ponekod je pričakovati lokalnih neviht s kratkimi nalivi. Temperatura se bo znatno spreminila.

Jubilejno leto Zmajevoga stega

Lep zbor ob 15letnici naše prve skavtske organizacije

Ljubljana, 26. septembra. Zmajev steg, prva skavtska organizacija v naših krajih, proslavlja jubilejno leto: poteka 15 let, odkar so njegovi prvi pionirji zasedali seme skavtske idije pri nas, ki je lepo obradilo. Ob 10. je bil v beli dvorani Uniona občni zbor, ki je bil izredno dobro obiskčan. Otvoril ga je zastopnik starešine svetnik Černigoj s pozdravom, nato je bila poslana vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II., pozdravna pa ministru Rogiču.

Pregledno poročilo o stanju in delovanju Zmajevoga stega skavtov v Ljubljani, njegovega načelnstva ter pregled sistema ureditve tega delovanja z vidika štiriletno dobe je podal tajnik Mitja Švigelj. Zmajev steg dolguje zahvalo vsem onim, ki so skavtizem pred 15 leti presadili na naša tla in

vsem, ki so mu pomagali v rasti, gmotno ali moralno. Prav na današnji dan pred 15 leti je organizacija na predlog inž. Pengova dobila ime Zmajev steg in svoj totem, ki je posnet po grbu našega mesta.

Odbor je v prekleml letu stremel, da na viden način poudari pomen jubilejnega leta, ki je bilo pomembno tudi zaradi dveh drugih dogodkov: proslave 80letnice Badna-Powela in 5. svetovnega jamborja. Proslavo pionirja skavtizma, sivolasega borca generala Badna-Powela je Zmajev steg dostojno opravil. Pomembno je bilo taboreenje ljubljanskih skavtov v Kamniški Bistrici, saj so skavti tam uredili novo gorsko pot. Deset naših fantov je bilo na svetovnem taborenanju na Nizozemskem in je njihov tabor zbudil splošno pozornost. Stalno lep je napredek članstva, saj šteje danes Zmajev

Sportna nedelja

Zlata vredna točka

Uspešen nastop Ljubljane v Beogradu, ki je igrala neodločeno - Tudi tekma v Splitu je prinesla delitev točk - Točke so še dobili Concordia, Slavija in BSK

Po 14 dnevnem odmoru smo včeraj zopet imeli ligaske tekme in živci naših sportnikov so bili zopet napeti. V četrtem kolu so nastopili vsi ligasi. Včerajšnji rezultati so precej spremenili prvenstveno tablico.

Nas Slovence je seveda najbolj zanimal nastop Ljubljane v Beogradu. Res je sicer, da je moralo naše moštvo nastopiti proti novopečenemu ligasu Jedinstvu, toda že dejstvo samo, da so morali Ljubljančani igrati na tujem terenu, je zadostovalo, da smo s precejšnje skopos pričakovali beograjski rezultat. Ko nam pa je telefon javil, da je tekma med Ljubljano in Jedinstvom ostala brez gola in da je Ljubljana rešila v Beogradu eno točko, smo se vendarle nekoliko oddahnili. Točke, ki jih prinašajo fantje od zunaj, so namreč skoraj dvakrat toliko vredne, kakor točke, priborjene doma. Ljubljana je precej popravila svoj položaj ter se nahaja sedaj na sedmem mestu.

Druga tekma v Beogradu je prinesla Hašku prvi, in to precej izdaten poraz. BSK je po včerajšnji tekmi skočil za eno mesto naprej in je sedaj drugi v tablici, Hašk pa je padel za druga na četrto mesto.

Največje zanimanje v splošnem pa je vladalo za srečanje v Splitu med državnim prvakom Gradjskim in Hajdukom. Prišlo je do delitve točk. Gradjski je z enakim številom točk kakor

BSK ostal na prvem mestu, ker je njegova goldiferenca boljša. Hajduk je profital eno mesto in je sedaj tretji.

Dejstvo, da beograjska Jugoslavija v Zagrebu še nikoli ni mogla poraziti Concordia, se tudi včeraj ni izpremenilo. Tesno je zmagala Concordia ter se usidrala na šesto mesto, aspirant za državno prvenstvo Jugoslavije pa čepi na koncu tabele. Ima dve točki kakor Bask, vendar pa je Baskova goldiferenca za spoznanje boljša.

Sarajevska tla so težka, to je moral včeraj občutiti tudi Bask, ki je pustil v Sarajevu obe točki ter je zaradi tega padel s petega kra na predzadnje, to je deveto mesto. Slavija pa je baš obratno s predzadnjega prišla na peto mesto.

Ne smemo pa pozabiti včerajšnjega nasprotnika naše Ljubljane, ki je bil do sedaj na zadnjem mestu. Točka, priborjena proti Ljubljani, ga je sedaj spravila na osmo mesto.

Tablica je sedaj naslednja:

Gradjski	4	2	2	0	14:4	6
BSK	4	3	0	1	10:4	6
Hajduk	4	2	1	1	9:6	5
Hašk	4	2	1	1	9:7	5
Slavija	4	2	0	2	4:5	4
Concordia	4	2	0	2	8:11	4
Ljubljana	4	1	1	2	4:8	3
Jedinstvo	4	1	0	2	1:8	3
Bask	4	1	0	3	2:4	2
Jugoslavija	4	1	0	3	2:5	2

Jedinstvo : Ljubljana 0 : 0

Beograd, 26. septembra

Igrišče Jedinstva, kjer se je vršila danes popoldne ligaska tekma med Jedinstvom in Ljubljano, je bilo zelo slabo zasledeno, kar je znak, da Jedinstvo v Beogradu nima preveč simpatizerjev. Pa tudi tistih par sto gledalcev, ki so prisostvovali tekmi, niso pokazali posebne ljubezni do domačinov. Burno so odobraval krasne kombinacije Ljubljane, ki je danes Beogradu pokazala, da je treba z njo računati ravno tako, kakor z onimi iz »gornje hiše«.

Moštvi sta nastopili v naslednjih postavah:

Jedinstvo: Novak - Popović, Vujovič - Poljvaš, Lončarić, Zvekan - Dragičević, Kečkeš, Sekulić, Živković, Pašanski.

Ljubljana: Pogačnik - Hasl, Bertonec - Slapar, Pupo, Boncelj - Janežič, Lah, Pepček, Žitnik, Tičar.

Čeprav je Ljubljana dominirala skoraj skozi vso igro, ni mogla doseči zmage, ker je Jedinstvo pokazalo, da igra dostikrat kot celota zelo ostro, a večkrat so bili tudi posamezniki zelo surovi. Ta njihova surovost je prizadela danes Ljubljani precejšnjo izgubo. Že v 2. min. igre je bil Slapar pod kolenom težje poškodovan, da je moral takoj zapustiti igrišče in se ni več vrnil. Ljubljana je torej 88 minut igrala samo z 10 igralci. Že to dejstvo je zadostovalo, da je Ljubljani ušla zmaga. Žitnik, ki je začetkom igral v zvezi, je moral stopiti na mesto desnega krilca. S tem pa je bil napad razbit. Kljub temu, da je igralce Jedinstva, ki je poškodoval Slaparja, dosegel svoj cilj, ni bil zadovoljen temveč je tudi udaril Hasla, ki je igral absolutno fair. V odmoru je Hasl poiskal tajnika Jedinstva g. Vasiljeviča ter ga prosil, naj vpliva na svoje igrače, naj bi se nekoliko brzdali. Kljub temu pa je bil v 40. min. nekoliko poškodovan Bertonec JI. vendar pa je ostal na igrišču. V zadnji minuti igre je imela Ljubljana lepo šanso za zmago. Janežič je prišel na 16 metrov pred gol. Mesto da bi streljal, pa je po nepotrebnem oddal Tičarju, ki pa je bil v of sidu. S tem se je razblinila zadnja šansa. Neodločni rezultat ne odgovarja poteku igre in bi bila zmaga Ljubljane, čeprav tesna, zaslužena.

Kot celota je Ljubljana igrala prav dobro. Razumeti je imel mnogo dela z desnim krilom, ki ga je lepo držal. Pupo je zasenčil svojega nasprotnika. Pokazal mu je, kako mora igrati srednji krilec. Njegovi predložki so bili točni in precizni. Venomer je pošiljal napad naprej. Tudi Žitnik je na Slaparjevem me-

stu dobro izvršil svojo nalogo. Posebno se je odlikoval v drugem polčasu. Ima pa to napako, da preveč napada nasprot nika od zadaj.

Obramba je bila pravi zid. Tu ni bilo kruha za Jedinstvo. Odločna igra branilcev je bila večkrat predmet burnega odobravanja od strani občinstva. Reči pa je treba, da kljub odločnosti in ostrosti niti Hasl, niti Stane nista zagrešila nobenega foula.

Pogačnik v голу je ubranil nekaj zelo nevarnih strelcov. Pogačnik je vratar, ki dobro dirigira svoja branilca, kar se do sedaj ni videlo še pri nobenem ljubljanskem vratarju. Slapar je svoji dve minuti dobro igral, vendar pa preveč dribla.

Prvenstvo LNP

Včerajšnje IV. podsavezno kolo je dalo nekaj prav presenetljivih rezultatov

Včerajšnja srečanja za prvenstvo podsaveza so prinesla nekaj prav nepričakovanih rezultatov. Zlasti je treba omeniti visoko zmago Mure nad Železničarjem, zmago Jadrana nad Hermesom in hud poraz Bratstva od strani ljubljanske Svobode. V naslednjem poročila:

Ljubljanska skupina

Jadran : Hermes 1 : 0 (0 : 0)

Ljubljana, 26. septembra
V dosedanjem tekmovanju ni niti Hermes niti Jadran izgubil nobene točke, pa se je pričakovala ostra in napeta borba, ki tudi ni izostala. Na lastnem igrišču je po odprti igri bil nepričakovano premagan klub temu, da je veljal za favorita. Trnovčani so z neprimerno voljo, elanom in mladostnim poletom nadvladali tehnično bolj izvežbane Šiškarje in si tako popolnoma zasluženo priborili dve točki, ki bosta v nadaljnjem prvenstvu igrali še zelo važno vlogo.

Hermes je sicer v prvem polčasu prevladoval, toda zaradi neodločnega napada ni mogel izkoristiti niti najbolj zrelih šans. V голу Hermesa je po daljšem času zopet nastopil golman Malič, ki je svoje delo opravil prav dobro. Za dobljeni gol ga ne zadene nobena krivda. V krilski vrsti je manjkal srednji krilec Košenina, čigar odsotnost se je močno poznala. Tudi napad ni bil kompleten.

Jadran je taktično zadovoljil. V prvem polčasu se je krepko branil in je obrambna linija s krilsko vrsto opravila svoje delo prav dobro in sigurno. V drugem polčasu pa je po zmagovalnem голу, ki je padel v 5. min. popolnoma prevladoval in je bilo od časa do časa videti na terenu samo plave.

Tekmo je prav dobro vodil g. Vrhovnik.

Reka : Kranj 3 : 2 (2 : 2)

Kanj, 26. septembra
Pred precejšnjem številom občinstva je danes ljubljanski Reki uspelo, da je na tujem igrišču odvzelo Kranju dve točki. Zmaga Rečanov je zaslužena. Kranj je nastopil v pomlajeni postavi, ki pa se ni obnesla.

Kranj je prišel v vodstvo v 15. min. po desni zvezi. Izenačil je za Zorec v 30. min. v 34. Kranj zopet vodi, toda štiri minute kasneje je Prijatelj izenačil. Zmagonosni gol je 10 minut pred koncem zabil Zorec. Sodil je zelo dobro g. Mrdjen.

Svoboda : Bratstvo 7 : 1

Jesenice, 26. septembra
Danes popoldne se je vršila na igrišču Bratstva podsavezna prvenstvena tekma med ljubljansko Svobodo in Bratstvom, ki se je končala z visoko zmago gostov 7:1. Borba je bila zelo neenaka, ker so bili nekateri najboljši igralci Bratstva odsotni in je jeseniška enajstoroica zaradi tega nastopila v precej oslabilni postavi.

Absolutno objektivno in dobro je sodil g. Neverkla.

BSK : Hašk 4 : 1 (1 : 1)

Za današnje prvenstveno tekmo je vladalo veliko zanimanje in je bilo na igrišču nad 7000 gledalcev. Prvih 20 minut se BSK ni mogel znajti in je igral zelo slabo, nasprotno pa Hašk odlično. V 5. min. je Fink zabil prvi gol za Hašk, a od 20. min. dalje se je BSK znatno popravil in prešel v ofenzivo. Pokazal je dobro igranje in je zmago popolnoma zaslužil. Gole so zabil za Hašk Fink, za BSK Valjarevič 2, Moša 1, Vujadinović 1.

Sodil je g. Barna iz Budimpešte odlično.

Hajduk : Gradjski 1 : 1 (1 : 1)

Split, 26. septembra
Gradjski je že v 7. min. po Lešniku, ki je plasil oster in efektan strel, prišel v vodstvo, a v 10. min. je Hajduk po Kragiću izenačil. Krivda za gol zadene branilca, ki sta pokrivala Glasercja, da ni videl žoge. Moštvo Gradjskega je igralo W sistem in je precej ugajalo zaradi svoje precizne in povezanega igre. Tudi je bil Gradjski tehnično boljše moštvo, Hajduk borben, a njegova obramba slaba.

Sodil je g. Scarpi iz Benetk. Za tekmo je vladalo veliko zanimanje, gledalcev nad 5000.

Concordia : Jugoslavija 1 : 0 (1 : 0)

Zagreb, 26. septembra
V 13. min. je Ajbel iz opasne situacije pred golom Jugoslavije zabil edini in zmagosni gol.

To je bila najslabša letošnja prvenstvena tekma. Slaba je bila Concordia, a še slabša Jugoslavija. 3000 gledalcev je razočarano zapustilo igrišče.

Sodil je g. Bažant.

Slavija : Bask 1 : 0 (1 : 0)

Sarajevo, 26. septembra
Zmaga je bila odločena že v 10. min. prvega polčasa po magdi akciji napada Slavije. Bask je nastopil brez dr. Ivkovića in Molinovića, Slavija brez centerfora Rajlića. Bask je bil tehnično boljše moštvo, Slavija pa je bila boljše v startu in bolj požrtvovalna.

Sodil je g. Podupski iz Zagreba.

Mariborska skupina

Maribor : Čakovec 3 : 1 (2 : 0)

Maribor, 26. septembra
Ta igra je spričo uspešnega nastopa CSK proti Železničarju prejšnji nedeljo v Čakovcu vzbudila precejšnje zanimanje. Na igrišču je prišlo več sto gledalcev in nadi, da bodo pričr pričakovane napete igre. Toda moštvo CSK ni izpolnilo pričakovanja. V moštvo, ki je danes nastopilo proti Mariboru, je bilo marsikaj narobe. Pri napadalcih je bilo mnogo slabosti, krili pa sta bili zelo šibki, a ko sta dobili več posla, se je izkazalo, da nista prav pri stvari. Srednja vrsta je igrala taktično slabo. Vsi trije krilci so bili stalno v obrambi. Pri vsem tem je bila leva stran mariborskega napada stalno prosta. Od tuda je prišlo tudi največ nesreče. Ožja obramba je bila najboljše formacija, bila je dobra, toda ne preveč zanesljiva.

Maribor je ponovil dobro igranje pretekle nedelje in je bil nedvomno boljši partner. Vse formacije so bile izenačene in ni bilo v moštvo slabe točke. Posebno se je odlikovala napadalna vrsta, ki je pokazala rezvorno kombinacijsko igranje. Pri tem se je izkazalo, da Maribor nima nobenega strelca, ki bi znal številne zrele situacije izkoristiti. V splošnem je današnja tekma nudila le nekaj zanimivih momentov, zlasti v prvem polčasu, ko je Maribor prevladoval tako očitno, da se je pričakovala visoka zmaga. Toda v drugem polčasu so se pri domačem moštvo pokazali značilni utrujenosti, tako da je prišel tudi nasprotnik do sapa. Ofenziva gostov je trajala vse do konca in efekt je bil ta, da so zabil častni gol, ki so ga tudi pošteno zaslužili.

Gole so zabil v 27. min. Vele, v 34. pa Priveršek, a v 16. min. drugega polčasa je Podkubovek zvišal na 3:0, v 35. je pa Takacs znižal na 3:1.

Sodil je g. Pečar iz Ljubljane. Bil je gotovo objektivno glede od sidov in foullov, pa ni bil preveč siguren.

Mura : Železničar 5 : 0 (1 : 0)

Murska Sobota, 26. septembra
V Murski Soboti se je danes odigrala pred rekordnim številom gledalcev 600, prvenstvena tekma med prvakom LNP že leničarjem in novopečenim prvorazredno Muro. Železničarji so sicer v polju predvedli povsem zadovoljivo igranje, pred nasprotnim golom pa se niso izkazali. Nasprotno je Mura s svežo in enostavno igranje pristillila Železničarjevo obrambo h kapitulaciji in je petkrat potresla mrežo gostov. Pri Železničarju je bila še najboljše srednja vrsta, ki je smiselno razdeljevala žogo, dočim je bila ožja obramba izpod vsake kritike. Tudi napad se ni izkazal, čeprav se je zelo potrudil. Pri Muri je bil najboljše napad, ki je z enostavno in efektno igranje zasluženo zmagal.

Goli so padli: V 25. min. po Hojerju, v drugem polčasu v 14. min. po Jožetu, v 27. min. isti, v 30. min. Starc, v 40 min. pa Serec.

Zaradi lepe zmage je v Murski Soboti zavladalo veliko veselje in je bil današnji dan pravi narodni praznik.

Sodil je dobro in objektivno g. Berglez iz Zagreba.

Rapid : Gradjski 2 : 1 (1 : 0)

Čakovec, 26. septembra
Rapid je danes odigral svojo prvenstveno tekmo v Čakovcu in si priboril dve dragoceni točki. Borba je bila zelo ogorčena, a na koncu koncev je le zmagalo moštvo, ki ima večjo rutino in vzdržnost. Gradjski je igral zelo požrtvovalno, toda proti Rapidovi solidni obrambi njegov napad ni uspel. Gole so dali v 14. min. Sinkovič in v 20. min. drugega polčasa je isti zvišal na 2:0. V 32. min. je Banek znižal na 2:1. Tekmo je dobro vodil g. Kopic iz Maribora.

Celjsko-trboveljska skupina

Celje : Trbovlje 6 : 0 (2 : 0)

Celje, 26. septembra
Danes se je na Glaziji pred 300 gledalci odigrala podsavezna tekma med Celjem in Trbovljami. Celjani so bili tehnično in kombinacijsko za dober razred boljši. Krilska vrsta in ožja obramba Celja sta igrali smiselno in požrtvovalno, napad pa je bil preveč ležeren.

Gostje so pokazali zelo primitivno igranje. Svoje neznanje pa so hoteli nadoknaditi z ostrostjo in nesportskim vedenjem. Cel-

lje je bilo ves čas v absolutni premoči, toda dober del prvega polčasa ni moglo spraviti žoge v mrežo. Največ prilik je pokvaril napad sam, veliko žog je pa postalo plen izvrstnega vratarja gostov. Šele v 37. min. je potresel Brunšek po lepi kombinaciji mrežo, in zadnji minuti prvega polčasa je povihal Dobraje po enajstmetrovki na 2:0. V drugem polčasu je v 7. min. Slamič po enajstmetrovki zvišal na 3:0, v 13. min. pa je spet Brunšek na mestu in je znova poslal žogo mimo vratarja v gol. Že minuto pozneje je Dobraje zvišal rezultat, v 21. min. pa je Ahtik spet potisnil žogo v mrežo in postavil končni rezultat.

Celje je igralo do konca na polovici taborov, vendar so pa napadale igrali zelo ležerno pred golom. Tri minute pred koncem je sodnik izključil enega Trboveljčana.

Sodil je g. Reinprecht objektivno, le premalo energično.

Ostale nogometne tekme

LJUBLJANA: Mladika : Korotan 4:3. Drugorazredna prvenstvena. Juniorsko prvenstvo: Korotan : Jadran 2:1, Mars : Mladika 2:1, Ljubljana : Hermes 5:1.

DOMŽALE: Disk : Javornik 6:3 (3:0)

CELJE: Jugoslavija : Laško 5:1

PRAGA: Prvenstvo. Sparta : Kladno 4:2 Slavija : Viktorija Žižkov 1:0, Prostějov : Slezka Ostrova 2:2, Pardubice : Viktorija Plzen 2:1, Plzen : Zidenice 2:1, Bratislava : Nachod 3:2.

DUNAJ: Prvenstvo. Vienna : FC Wien 3:3, Austria : FAC 2:0, Admira : Simmering 4:2, Rapid : Favoritner AC 3:0, Wacker : Sportklub 2:1.

RIM: Prvenstvo. Torino : Milano 1:0, Roma : Napoli 2:1, Luchese : Lazio 0:0, Triestina : Ambrosiana 1:1, Juventus : Bari 3:1, Genova : Fiorentina 1:0, Bologna : Atalanta 2:1, Liguria : Livorno 3:2.

Lahkoatleti na delu

Gostovanje celovških lahkoatletov v Ljubljani - Nov rekord v balkanski stafeti

Stadion je bil včeraj popoldne pozorišče gostovanja celovških lahkoatletov. Naš stari znanec KAC je poslal svoje juniorske in seniorske moštvo, ki sta se pomerili z dvema našima kluboma. Obrakrat so morali gostje priznati premoč domačin.

V dvoboju juniorjev SK Planine in KAC je zmagala Planina s 50:38 točkami, odpadel je pa dvoboj seniorjev Primorja in KAC, ker sta bila oba kluba zaradi odsotnosti nekaterih odličnih atletov handicpirana in je bila namesto dvoboja le prijateljsko srečanje.

Višek današnjega dne je bila balkanska stafeta 800x400x200x100, v kateri je Primorje, četudi ni nastopilo v najmočnejši sestavi, za 4 desetinke sekunde zboljšalo svoj lastni jugoslovski rekord in postavilo novo zmagko 3:27.

Zelo je ugajal tudi Zgur, ki je skoraj igranje preskočil vse višine do 180 in bi pravo gotovo postavil nov rekord, da ni bil odskok premahen. Zgur je zato polzkusil le dva skoka, a je zaradi bolečin v členku odstopil od nadaljnjih poizkusov. Odličan čas je dosegel Skušek v teku na 400 m z 51.7. Primorje ima zdaj poleg Pieterška in Gabrška že tri tekače s časom pod 52 sekund.

Celovčani so prav po nepotrebnem prišli do dveh zmag in sicer na 800 m zaradi slabe taktike Pogačnika, v stafeti 4x100 pa zaradi popolnoma neuspele prve predaje med Gradišnikom in Zgurum.

Od gostov bi bilo v prvi vrsti omeniti srednjepragaša Glanzinga in odličnega sprinterja Erlacherja.

Organizacija prireditelje je bila prav dobra in je sodniški zbor v polni meri zadovoljil svoji nalogi. Občinstvo, v glavnem mlada dina, bi bilo lahko bolj disciplinirano.

Trst : Ljubljana 4 : 2

Zanimiv teniški dvoboj - Izvrstna igra Ljubljanačana Šivica

Ljubljana, 26. septembra

Včeraj dopoldne se je na igriščih Ilirije pred približno 200 gledalci nadaljeval teniški dvoboj med reprezentancama Trsta in Ljubljane. Tržačani so že po sobotnih igrah prišli v vodstvo z 2:1 in so tudi v včerajšnjih igrah postavili isti rezultat ter zmagali v prvem srečanju z Ljubljano s končnim uspehom 4:2. Po zmagi Šivica nad Italijanom dr. Cattaneom se je zdelo, da bo Ljubljana izvojevala vsaj neodločen rezultat, ki bi bil v ostalem tudi bolj realen. Te račune je prekrizal izredno slabo razpoloženi Gogala.

Tržaška četvoroica se je predstavila kot odlični nasprotnik, ki ga odkljuje predvsem večja izenačenost, rutina in v ne manjši meri tudi borbenost. Pri Ljubljanačanih sta se odlikovala le Šivic in Smerdu, dočim sta dr. Bleiweis in Banko nastopila slabo pripravljena, a Gogala je imel izrazit črn dan.

Revanzna tekma se bo vršila 17. oktobra in Trstu, poslej pa se bo vsako leto vršilo srečanje med Trstom in Ljubljano v tenisu.

V prvi partiji včerajšnjega sporeda je zmagal Šivic nad Tržač. dr. Cattaneom gladko v dveh setih 6:0, 6:3. Šivic, ki se nahaja v izborni formi je svojega dobrega nasprotnika dobesedno pregazil. Odlični Šivic je imel včeraj brez dvoma svoj najboljši dan in je posebno prvih šest gemov odigral v mojstrskem stilu. Cattanea je vidno zbehal diktirani tempo in ko se je znašel, ni utegnil groziti razigranemu nasprotniku. S Šivičevjo zmago je Ljubljano ponovno izenačila stanje dvoboja.

V napetem pričakovanju je sledila druga partija med dr. Aro in ljubljanskim zastopnikom Gogalo. Po prvih udarcih je dal Gogala mnogo upanja na osvojitve točke, saj je pričel Tržačan defenzivno, kar je za Gogalo vedno ugodno. Dasi je Gogala zelo neodločno napadal in mnogokrat brez upno grešil na mreži, je zadržal ves prvi set začetni naskok in zmagal v prvem setu z rezultatom 6:2. V naslednjem je prišel hitro v vodstvo s 3:0, od tu dalje pa je mnogo popustil, po nepotrebnem spremenil taktiko in se povsem umaknil v obrambo. Premoč je zato kmalu prešla na dr. Aro, ki je v rahlem napadu počasi pričel zbirati točko za točko. Gogala je vedno bolj popuščal, dobil samo še en gem, set pa je moral prepustiti nasprotniku, ki je s tem stanje izenačil. Potreben je bil torej

Tehnični rezultati so bili:

Balkanska stafeta 800x400x200x100 m: 1 Primorje (Goršek, Pieteršek, Skušek, Zgur) 3:27, nov jugoslov. rekord! (stari 3:27.4), 2 KAC (Kunšcitz, Novak, Egger, Haderer) 3:37. Do 400 m je vodil Kunšcitz nato pa je Goršek potegnil in predal s 50 m naskoka. Ostali trije so do cilja naskok povečali na 70 m.

800 m: 1. Glanzing (KAC) 2:05.6, 2. Pogačnik (P) 2:05.8. Primorjač je taktično nepravilno prehitel nasprotnika na zavoj in se je pri tem tako izrpal, da ni bil dorasel v ravnici ponovnemu spurtu Celovčana.

100 m: 1. Erlacher (KAC) 11.5, 2. Pieteršek (P) 11.5 za prsa, 3. Egger (KAC) 12.1, 4. Gradišnik (P) 12.6. Pieteršek je slabo startal, a je izgubo do cilja skoraj nadoknadil. Zmagovalec je ves čas vodil.

3000 m: 1. Goršek (P) 9:20.4, 2. Weber (KAC) 9:22.2, 3. Srakar I., (P) 9:56.1. Celovčan je vodil do 300 m pred ciljem, v končnem spurtu pa je Goršek zmagal z 10 m.

4x100 m: 1. KAC (Novak, Egger, Haderer, Erlacher) 45.6, 2. Primorje (Gradišnik, Zgur, Skušek, Pieteršek) 46. Zmago je odločila slaba prva predaja, kjer je Primorje izgubil 10 m, ki jih ni bilo mogoče več nadoknaditi.

400 m: 1. Skušek (P) 51.7, 2. Erlacher (KAC) 51.8, 3. Nabernik (P) 54.4. Skušek je vodil z nekaj metri naskoka, v silnem spurtu je pa Celovčan zmanjšal za razliko za prsa.

Še tretji in odločilni set, v katerem pa Gogala ni imel več besede. Dr. Aro je zmagal s skupnim rezultatom 2:6, 6:4, 6:3 in priboril Trstu važno tretjo točko.

Pri stanju dvoboja 3:2 za Trst je sledila zadnja partija, in sicer double igra med Šivcem z Gogalo in Banfieldom s Sadarjem. Banfield prične. Gogala, ki je vidno deprimiran po izgubljeni single partiji, zapored greši na mreži in prvi gem gre v korist gostov 1:0. Servis dobi Šivic in ga z bombnimi udarci kmalu dobi 1:1. Igra je takoj v začetku odlična, posebno se odlikuje Šivic, ki je enako razpoložen kot v singlu, rešuje za Gogalo, kar se le da. 3:1 za Ljubljanačane. Gosta po mnogih izenačenjih znižata na 3:2 in zopet servira Šivic naravnost idealno! Toda radi partnerjevih pogrešk izgubi servis in stanje je izenačeno 3:3. Gogala je povsem odpadel, zaradi česar dobita tudi sedmi važni gem nasprotnika in vodita 4:3. Vedno bolj prihaja do izraza koristna igra Banfieldova na mreži. Po njegovi zaslugi gresta tudi naslednja gema v njihovo korist in s tem tudi prvi set z rezultatom 6:3. V drugem setu pa se slika temeljito izpremeni. Šivic je pričel diktirati svoj običajni tempo, potegne Gogala s seboj in Ljubljanačana gresta na Šivicev servis v vodstvo 1:0. Tudi v nadaljevanju je inicijativa na naši strani. Igra postaja razburljiva in živahna. Krasne parade izvaja Šivic, ki igra in teka za dva. Ljubljanačana dobivata gem za gemom in v osmih minutah jih imata šest, gosta pa le enega. Gladek 6:1 uspeh v drugem setu je dal misliti na zmago Ljubljanačanov. Toda v tretjem so moči igralcev pri kraju. Ljubljana vodi 1:0, potem dobi servis Gogala ter ga izgubi kakor vse doslej! Gogala mora svoj servis temeljito izboljšati pa se mu drugi kaj takega ne bo pripetilo. Igra postaja vedno bolj mlačna. Tržačani vodijo 2:1 in Šivic komaj še reši svoj servis 2:2. Zaradi odlične Banfieldove igre na mreži so Tržačani ponovno v vodstvu 3:2. Prvič dobita naša na Gogalov servis gem in stanje je zopet enako 3:3. Odločilni sedmi gem gre v izgubo na rovaš Gogale, ki dela velike napake pri mreži. 4:3 za goste. Na naslednji Šivičev servis ne dobita Ljubljanačana niti točke, 3:0, s čemer je datch odločen! V devetem gemu Ljubljanačana sicer odbijeta dve odlični žogi, toda tretjo Italijana izrabita in zaključita z rezultatom 6:3. Tržačani so na ta način postavili končni rezultat na 4:2.

Čez drn in strn

ZRAČNI NAPAD

Opazovalnica na mestnem stolpu je večraj nekoliko minut pred 10. uro prejela telefonično poročilo, da se bližajo Mariboru letala. Takoj je obvestila o tem industrijske obrate, ki so s sirenanji dali znak bližajoče se nevarnosti. Letal sicer ni bilo... (»Jutro«, 18. IX.)

Letal sicer ni bilo... Če bodo imeli napadalci iz zraka v zaresni vsaj malo tiste obzirnosti, ki jo kažejo v teh naših profioplinskih vajah, lahko pač mirno zremo v nemirne čase pred seboj.

GROZEN SAMOMOR

Na cesti blizu Slovenjgradca so ljudje našli truplo neznanega moškega, ki je bilo brez glave. Kmalu so v parku našli še strahotno razmesarjeno glavo. V ustih je tičala dinamična patrona. (»Slovenski narod«, 18. IX.)

Dinamična patrona v ustih razmesarjene, odsekane glave. Dvoje skrivnosti, ki jih bodo naši kriminalisti najbrž izlahka razložili občinstvu. Prvič: Kakšna je bila ta dinamična patrona, da je po eksploziji še v ustih cela ostala. In drugič: Kakšna je bila glava nesrečnega neznanca, da ji je še po eksploziji lahko patrona v ustih ostala?

MASARYK IN NAŠA MLADINA

Vendar je treba pri tej priliki mimogrede omeniti, da bi naša mladina morala nekoliko bolje poznati človečanske in demokratične ideje T. G. Masaryka, kakor jih pozna češkoslovaška mladina. (»Slovenski narod«, 21. IX.)

Nič ne rečemo — Masaryk je po svojem življenjskem delu velik, občudovanja vreden duh, da bi bilo prav, če bi vsi narodi v čim večji meri zajemali iz njegovih studencev. Želja, naj bi naša mladina njegove človečanske in demokratične ideje bolje poznala kakor češkoslovaška, pa se nam zdi v danih razmerah skoraj zaman.

Z MASARYKOVEGA POGREBA

Njim so sledili odposlanci francoske, angleške, italijanske, jugoslovske, rumunske in turške vojske s šefom češkoslovaškega generalnega štaba Krejčijem na čelu. Francosko vojsko je zastopal maršal Foch. (»Jutro«, 22. IX.)

Tolikšne pozornosti od Francije pač ni hče ne bi bil pričakoval. Na pogreb predsednika — Osvoboditelja je poslala svivolasega maršala Focha, ki na takšno častno pa težavno poslanstvo najbrž ni bil pripravljen. Slavni zmagovalc z Marne je namreč pod rušo že nekaj let.

OD NANKINGA DO EVROPE

Nanking 21. septembra. Snoči ob 10. (davi ob 5. po srednjeevropskem času) se je nad mestom pojavilo 300 japonskih letal, ki so pričela bombardirati severne okraje. (»Jutro«, 22. IX.)

Tako je v teh zmedenih časih še čas prestopil v nasprotno smer. Ko imajo na Daljnem vzhodu večer, je pri nas na zapadu že zdavnaj naslednji dan.

RAZMERE NA FRANCOSEKEM

Skof je krstil. Pa ne kakega princa, ampak trinajstega sinčka preproste 34-letne kmečke matere v Franciji. Za botra pa mu je šel sam predsednik francoske republike. Sama hinavščina na strani državel (Slovenski dom, 22. IX.)

Glejte, to je pač edina sreča za Francijo, da ima svoje škofe. Od kod naj bi ta zvržena frazonska dežela sicer vedela poslušno iskrico iskrenosti?

Z MANEVROV

Tako smo torej pol ure čakali, da je mlado nas šla dobrih osem kilometrov dolga kača vojaštva. (»Slovenski dom«, 23. IX.)

Te dni, ko smo v listih vsak dan brali poročila z manevrov, smo o naši vojski izvedeli zvrhano mero novih odlik. Teje iz »Slovenskega doma« pa se najbrž ne bo dalo verjeti: da bi naša vrla pehota v polni bojni opremi v pol ure zmogla dobrih osem kilometrov.

NOV TIP NEMškega LETALA

Njegova maksimalna hitrost znaša komaj 45 km na uro. Ako piha ugoden veter, pa se ta hitrost lahko zmanjša tako rekoč do ničle, tako da more letalo ostati povsem nepremično v zraku tudi v najbolj razburkanem ozračju. (»Slovenski narod«, 24. IX.)

Za vojno je bilo menda v resnici najbolje

iznajti takšno letalo, da mu bo najbolj razburkan ozračje najugodnejši veter.

OB JULIJU CEZARJU

Tristo in več let je minilo, odkar je Shakespeare skalil usodne dogodke v večno dramo in danes so učinkoviti še prav tako. (»Slovenski narod«, 25. IX.)

Shakespeare da je usodne dogodke v nekakšno dramo skalil? Včasih se morajo na pisateljevo kožo potrditi prav vsi, režiserji, igralci in recenzenti, da se kakšna dobra reč skalil pred občiljem sveta.

POGLAVJE O POLITIČNI MORALI

O priliki prošenja v Vinski, srez Derventa, je v tork popoldne skupina 40 do 50 ljudi iz vasi Višnjika začela pod vodstvom Pere Oreča brez naloga napadati posameznike, ki so se s prošenja vračali na svoje domove. (»Jutro«, 25. IX.)

Tako daleč smo torej v medsebojni strpnosti prišli: ljudje začinjajo drug drugega napadati, ne da bi jim bil kdo takšen nalog dal.

KARAMBOL

Avtomobil je mogel šele zadnji hip vleteti pred seboj puntajočega se konja, zato je avto zavozil v stran. Pri tem se je avtomobil zaril s prednjim delom v občestni kamen, ki ga je okobil ter se tam ustavil... Avtomobil je bil zaradi trčenja spredaj čisto razbit ter so morali iz Ljubljane pripeljati poseben avtomobil z žerjavom,

ki je s težavo dvignil v kamen zariti avtomobil. (»Slovenski dom«, 24. IX.)

Vsakdanja, pa vendarle žalostna zgodba z naših cest. A kar je najbolj žalostnega na vsej zadevi, je dejstvo, da je avtomobil opazil konja šele zadnji hip.

PRETEP

Ko so se jima pa glave razgrele, sta si bila kmalu v laseh. Nikola je naredil konc prepira na ta način, da je potegnil iz žepa nož in ga Josipu zasadil v desno stran glave za ušesi. (»Slovenski dom«, 24. IX.)

V desno stran glave za ušesi? To bi se najbrž reklo po naše: za desno uho.

POVODENJ

Tudi Ljubljania je sedaj močno narasla. Njeno vodno stanje pri hidrocentrali na Fuzinah je bilo davi 200 m nad normalo, voda pa je bila davi tam globoka m. (»Slovenski dom«, 23. IX.)

Takole zamese včasih tiskarski škrat nezastikane reči na kup. Vodno stanje mu pride 200 m nad normalo, pa je voda še zmerom globoka le 5,20 m.

POPRAVEK

Delavci in kuhinja Delavskega doma. Na notico, ki smo jo priobčili pod tem naslovom v svoji četrtkovni številki, nas naproša uprava Delavskega doma za objavo naslednjega pojasnila: Stalnih abonentov iz vrst delavstva kuhinja Delavskega doma sploh nima. (»Jutro«, 26. IX.)

Tako je po uradnem pojasnilu prišlo za čas in razmere značilno dejstvo na dan, da med abonentni kuhinje Delavskega doma delavcev sploh ni.

Teden dni filma

V spomin na slavno plesalko Faniko Elsslerjevo je bil pravkar dovršen film z njenim imenom. Faniko igra Lilian Harvey, dvornega svetnika Gentza pa Willy Birgel. Film je prepleten s številnimi lepimi nastopi plesalk

Lida Baarova igra mlado plesalko v zvočnem filmu »Patriotic«, ki ga postavila nemška produkcija na trg kot eno svojih najboljših letošnjih del

Dobra komedija se nam obeta. Te dni bodo kazali v Matici film »Cirkus Sarana«, eno najbolj posrečenih komedij preteklega sezone. V filmu bomo lahko videli vse glavne igralce, ki med komiki kaj veljajo. Hans Moser, ki med burjo burjo kavalirja in klovna. Pevec Leo Slezak, naš stari znanec, bo zburjal burjo smeha, Adela Sandrockova, ki je žal ne bomo mogli več dolgo občudovati, ker je zadnje leto pred smrtjo le malo filmala, bo pokazala eno svojih naboljših vlog. Razen njih sodelujejo še Pat in Patachon, ki ju angažirajo v cirkusa za krotitelja, pa se bojita zveri in bežita pred njimi. V filmu bo imel tudi večjo vlogo mladi Čeh Rolf Vanka, ki ga štejejo Čehi med svoje najbolj nadarjene igralce. Film režira E. W. Emo, glasbo pa je napisal Robert Stolz, ki ima še tako dobro ime iz prvih časov zvočnega filma. »Cirkusa Sarana« nikari ne zamudite!

Film »Princesa korald«, v katerem igra Ita Rina in Svetislav Petrovič, se nedavno dovršil v Berlinu, kjer bo v kratkem velika premiera. Prisostvoval bo tudi diplomatski zbor. Prav radovozni smo na kritiko. Zelo verjetno pa je, da bo film lepo predstavil lepote in zanimivosti otoka Zlatica. Najbolje je menda od vseh sodelavcev pri tem filmu odrezal skladatelj Ivo Tijardović, ki so ga kar obdržali v Berlinu, da piše glasbo za nekatere nove nemške filme.

V Zagrebu so imeli te dni premlero filma »Potepuh«, napravljena za našo mariborsko divo Eriko Druzovičovo po Jelerjerji operi. Poročila pravijo, da so režiserji Eriko zaenkrat še stedili in da se šele proti koncu prav razmahne. Toda začetek je zadovoljiv in bo Erika gotovo v nadaljnjih filmih pokazala svoje pevske in igralske sposobnosti.

»Na Soči 1917«. Burni dogodki ofenziv na Soči so ovekovčeni v filmu »Na Soči 1917«. Strahote velike vojne so prikazane na pretresljiv način. Film izdeluje tvrdka »Tobis«. Zaključna snemanja se pravkar dovršujejo in bo film najbrž že oktobra prišel v Jugoslavijo. Prav verjetno je, da bo v naših krajih, ki so bili tako usodno prikljeni k dogajanjem na soski fronti, zbudil še posebno veliko pozornost.

»Razbiti vrč« se imenuje film po znani Kleistovi komediji. V glavni vlogi je Emil Jannings, režira Gustav Uoický.

Mlada Deana Durbijnova, ki igra glavno vlogo v filmu »Tri zlate devojčice«, je v Ameriki močno priljubljena. Od vseh strani ji stavijo ponudbe, da bi služila za reklamo. Toda mlada, nadarjena lepota se ne da premakniti od filma. V koliko je njen sloves upravičen, bomo videli v filmu »Tri zlate devojčice«, ki je baje pravljubka veseloiogra.

Mariborska Zveza za tujski promet je svečano proslavila svojo desetletnico

Maribor, 26. septembra

Staroslavni mariborski grad, kamor se je Tujskoprometna zveza s Putnikom preselila ob današnji proslavi, je bil danes ves v državnih zastavah. Od vseh strani so prihajali gostje, ki so se zbirali v veliki kazinski dvorani, da prisostvojujejo jubilejnu zboru Tujskoprometne zveze.

V okrašen in razsvetljeni Kazini, s katere je plapolala državna zastava, je otvoril jubilejni zbor v odsotnosti obolega predsednika inž. V. Slajmerja podpredsednik ravnatelj Šubic iz Celja. Nad predsedstveno mizo, okoli katere so se zbrali člani odbora, je bila z državno trobojnico slika Nj. Vel. kralja Petra II. Svoja uvodna izvajanja je posvetil g. Šubic pozdravu navzočih odličnikov, zastopnika kr. banske uprave dr. Rateja, generalnega inšpektorja Blagojeviča kot zastopnika trgovskega ministra, inž. Hinterlehnerja kot predstavnik naših železnic, g. Sedlarja kot zastopnika ljubljanske finančne direkcije, stolnega prosta dr. Vraberja kot škofovega zastopnika, nadalje mestnega načelnika dr. Juvana, sreska načelnika Popoviča in dr. Šiško, narodnega poslanca dr. Jančiča, častnega člana in bivšega podbana dr. Pirkmajerja, dr. Brauna kot zastopnika avstrijskega zveznega ministrstva za trgovino in promet, g. Schmeizla kot predstavnik avstrijskih tujskoprometnih organizacij, zastopnika zagrebskega Putnika g. Dragomanića ter vse navzoče predstavnik korporacij in organizacij, ki so prispele k tej slovesni proslavitvi Putnikove 10letnice. Zatem je g. Šubic prebral pozdravna pisma, ki so jih razni odličniki poslali Tujskoprometni zvezi v Maribor ob njenem jubileju. Stoje je zbor sprejel udanostno brzojavko, ki so jo potem odposlali Nj. Vel. kralju Petru II. Nato so prebrali pozdravne brzojavke predsedniku vlade, trgovinskemu ministru dr. Vrbančiču, banu, šofu turističnega odeska v trgovinskem ministru ter zveznemu predsedniku.

Sledilo je izbrano poročilo predsedstva, ki ga je prebral g. Šubic. Poročilo podaja pregledno zgodovino razvoja Tujskoprometne zveze v Mariboru. V poročilu se zlasti navajajo zasluge bivšega velikega zupana mariborske oblasti dr. Pirkmajerja, ki je ustanovil Tujskoprometno zvezo in ki je v svojem delom postavil temelje in osnove, ki so omogočile nadaljnji razvoj tujskoprometnega dela ob naši meji. Pod naslednjimi zvezinimi predsedniki dr. Ratajem, dr. Jančičem ter inž. Slajmerjem se je to delo spretno, sistematično nadaljevalo, tako da je Maribor po tem delu zaslovel onstran državnih meja. V tej kratki dobi je Zveza razširila svoj delokrog s sodelovanjem Putnika, ki je dejansko zrasel z zvezo v delu in službi za tujski promet. Otvorila se je biljetarnica, sledila je menjalnica, zrasle so številne nove postojanke iz matičnega področja Tujskoprometne zveze v Mariboru in Putnika. Osem postojank deluje danes v tem okviru, od katerih so one v St. Ljui, Maribor gl. kol. Dravogradu, Gornji Radgoni. Tlaji nastale v zadnjem času. Nešteto intervencij v vseh problemih tujskoprometne stroke je bilo izvršenih v desetih letih. Brez števila pobud, prospektov in drugih propagandnih publikacij je izšlo na iniciativno prizadevanost Tujskoprometne zveze v Mariboru.

Za to uspešnost so dali Tujskoprometni zvezi v Mariboru ob 10letnici tega zasluznega dela javnega in toplega priznanja navzoči odlični predstavniki, ki so se po končanem predsedstvenem poročilu oglašili k

Jeanetta Macdonaldova se je sicer poročila, toda ostala je svesta filmu in svojemu partnerju Nelsonu Eddyju. Po velikih uspehih v »Veseli vdovici«, »Rosemarie« doživlja zdaj triumfe v filmu »Valček strasti«, ki ga že predvajajo v Beogradu. Jeanetta poje celo vrsto izbranih opernih arij Sodelujejo donski kozaki in veliki operni zbori.

Mož iz »Eden-bara« Francoski filmi so postali v zadnjem času zelo priljubljeni. To nam najbolje izpričuje obisk »Kitar«, ki jih zdaj daje Matica. Obeta nam pa prav v kratkem še en prvovrsten film francoske produkcije. »Moža iz Eden-bara«. Ta film bo resne vsebine. Glavni vlogi v njem bosta imela slavni igralec Harry Baur in Inkiševon. Razen njiju nastopa tudi obvezna igralca Gina Manes. Film se odigrava v Parizu, na Montparnasseu. To njegovo priljubljenost še bolj povečava, Harry Baur ima pač tudi v Ljubljani velik krog spoštovalcev svoje izredno močne umetnosti.

besedi. Dr. Ratej je izrekel čestitke Zvezi in opozoril na nekatere momente zveznega dela, ki so uspešnost tega dela zamenjali. V imenu narodne skupščine je pooblaščen po skupščinskem predsedniku S. Ciriču spregovoril narodni poslanec dr. Vebler takoisto izrekel Tujskoprometni zvezi čestitke in toplo priznanje. Mestni načelnik dr. Juvan je zagotavljal Zvezo nadaljnje podpore, ki je prišla ob jubileju do izraza z odstopom prostorov v gradu, kamor se je Tujskoprometna zveza danes preselila. Priznanje in čestitke je izrazil v imenu avstrijskega zveznega ministrstva za promet in trgovino g. dr. Braun. Izvajanja, ki jih je pričel v srbohrvaščini, nadaljeval v nemščini in zaključil zopet v srbohrvaščini, je ob toplem aplavzu zbora zaključil z vzklikom »Zivela Jugoslavija! Čestitke sta izrekla tudi inšpektor Blagojevič, ki je pohvalil vzorno delo mariborske postojanke, ter vodja zagrebskega Putnika in predstavnik zagrebskih turističnih organizacij gosp. Dragomanić. Zbor je pozdravil in Zvezi čestital tudi ravnatelj dr. Tominišek v imenu SPD.

Današnji jubilejni zbor je bil slavna manifestacija dela in tvornosti v službi narodnega gospodarstva s posebnim ozrom na naše obkneje ozemje. Bil je izkaz hvaležnosti in priznanja, ki ga takšno delo zasluži. Navzoči so si zatem ogledali nove zvezne reprezentančne prostore v mariborskem gradu. Sledil je svečan obed, potem pa izlet.

Naj bi bila Tujskoprometna zveza, ki so ji s preselitvijo dane nove možnosti najtesnejše poslovne stika z Mariborom, tudi v drugem desetletju deležna tako lepih uspehov, kakršne je žela dosejati.

Dokležovje pod vodo

M. Sobota, 26. septembra

Dokležovje je pod vodo. Nalivi v petek ponoči je naglo sledila poplava. Mura se razliva po vsej dolžini. S štajerske strani je dohod do lesenega mosta možoč samo še s čolnom. Spodnji del Dokležovja je že ves pod vodo in voda še vedno narašča. Ljudje rešujejo svinje in živino. Voda teče čez dvorišča, skozi hleve, svinjake, skozi vrtove in ograje. Ponekod silijo še tudi v hiše. Mnogo družin se je moralo izseliti. Čepe na cesti, ob vodi, deca joka, žene tarnajo, ali ravnodušno čakajo, kaj bo. Saj jih letos tepejo nadloga za nadlogo in so ljudje postali že skoraj neobčutljivi. Z velikimi čolni prevažajo na suho, kar se pač da.

Tudi mnogo njih je pod vodo. Z največjo naglico rešujejo ljudje buče, da ne odplavajo, koruzo in snopje ajle in prosa. A voda narašča. Preteče se vali temno, umazano valovanje in povedo ob vodi stoje ljudje, v svesti si svoje nemoči pred njo. Včeraj na gimnaziji v Murški Soboti ni moglo biti pouka, ker zaradi velike vode polovična učencev ni mogla do šole.

Pogreb gospe Josipine Vovčino, ki je bil v nedeljskem »Jutru« napovedan za ponedeljek ob 16. bo šele v torek.

Srečke
Prodajalca srečke razredne loterije, ličemo proti ugodnim pogojem. Pousbe na ogl. otd. Jutra pod »Srečke«.

Kupuj domače blago!

270 16

FILATELIJA

Novе znamke po vsem svetu

Angleška Indija: Izšla sta dve novi znamki s sliko kralja Jurija VI. v kronanjskem ornatu. Vrednota po 9 piesov je temno zelena, po 1 ana pa temno rdeča.

Češkoslovaška: Za 150 letnico rojstva Jana Purkyna sta izšli dve znamki, in sicer 50 vinarjev zelena in po 1 krono rdeča. — Pripravljajo se posebne žalne spominske znamke za smrt predsednika Masaryka.

Dominicana: Za prve narodne olimpijske igre v Ciudad Fruillu so izšle posebne spominske znamke. Na zeleni, rdeči in sinji znamki po 1 cent je metalec diska, na vijoličasti, rdeči in sinji po 3 cente ter temno sinji rdeči in sinji po 7 centov pa sportnik pred državno zastavo.

Ekuador: Portovna znamka po 10 centov v sinji barvi je dobila pretisk »POSTAL« in služi zdaj za frankovno znamko.

Filipini: Portovna znamka po 4 centave je dobila pretisk »3 cvose«.

Francija: Izšla je prva frankovna znamka po 65 centimov v sinji barvi. — Za podpiranje muzejev sta izšli dve posebni priložnostni znamki s pribitkom, in sicer po 30+70 centimov v zeleni barvi in po 55+70 centimov v rdeči barvi. Na obeh znamkah je slika Nike Samotraške. Znamki se prodajata samo na posebnih dopisnicah v Louvru. Fontainebleauju in Versaillesu. — Izšla je tudi posebna dobrodelna znamka po 65+25 centimov v vijoličasto rjavi barvi z napisom »Pour sauver la race«.

Jhind: Znamki Angleške Indije po 3 ane 6 piesov v svetlo sinji barvi in po 6 ane olivno rumena sta dobili zdaj pretisk »JHIND STATE«.

Letonska: Za fond »Nagrada domovine«, ki so ga ustanovili, da bodo z njim podpirali zaslužne umetnike, je izšla posebna priložnostna serija z namk s sliko predsednika Ulmanisa. Naklada znaša 100.000 serij. Znamke po 3 santime je rdeče oranžna rumena, po 5 centov svetlo zelena in zelena po 10 santimov črnazelena in temno zelena, po 20 santimov lillasto rdeča in vijoličasta, po 30 santimov sinja in temno sinja, po 40 santimov rjava in temno rjava, po 50 santimov olivno zelena in temno zelena.

Libanon: Izšla je nova frankovna znamka po 0,50 piastra v lilasti barvi.

Mehika: Izdana je bila nova frankovna znamka po 10 centov v vijoličasti barvi.

Nabha: Frankovna znamka Angleške Indije po 9 piesov v temno zeleni barvi, lillasta po 1½ ane in sivo zelena po 4 ane so dobile pretisk »NABHA STATE«.

Norveška: Izšle so frankovne znamke po 5 oerov rdeče vijoličasta, po 10 oerov zelena in po 20 oerov rdeča. Razen tega je bila izdana tudi znamka za letalsko pošto po 45 oerov v svetlo sinji barvi.

Novi Zeland: Frankovna znamka po 2 šillinga v olivno zeleni barvi je bila s kurzivnim pretiskom »Official« izpremenjena v uradno.

Peru: Spet je izšlo nekaj novih znamk in sicer zelena po 2 centa, črna po 4 centa, temno rjava po 20 centov, sivo sinja po 50 centov in ultramarinasta po 1 sol. — Razen tega letalske znamke: rumeno zelena po 5 centov, lillasto rdečkasta po 20 centov, lillasto rjava po 50 centov, zelena po 70 centov in temno zelena po 90 centov.

Portugalska: Za 400 letnico smrti pesnika in igralca Gila Vincentea je izšla posebna priložnostna znamka po 1 escudo v rdeči barvi.

Romunija: Za osmo balkanijado so izšle posebne spominske znamke s pribitkom. Na njih so slike raznih lahkoatletskih panog. Znamka po 1+1 lej je vijoličasta, po 2+1 lej zelena, 4+1 lej rdeča, 6+1 lej rjava, in 10+1 lej svetlo sinja.

Saurath: Izšla je nova frankovna znamka po 1 ana karminasta in črna z napisom »Postage & Revenue«.

Spanska pošta v Maroku: S pretiskom »TANGER« je izdala valencijska vlada na slednje frankovne znamke: temno zeleno po 1 centimo, svetlo rjava po 2 centima, črno zeleno po 15 centimov, rdečo po 30 centimov, in sivo črno po 1 peseto.

Švica: Poročali smo že, da je uvedla Švica posebne premečne poštne urade na avtomobilih za razne prireditve. Za take avtomobile je izdala tudi posebno znamko po 10 centimov v rdeči in črni barvi.

Tunis: Izdan je bil frankovni provizorij. Na svetlo sinji znamki po 50 cent je pretisk »0,65«.

Venezuela: Izšla je nova frankovna znamka po 5 bolivarjev v rjavi barvi.

Novi bloki

Naš blok, ki je izšel za razstavo v Beogradu, smo že opisali. Naj navedemo kot dopolnilo še to, da je znašala celotna naklada 130.000 kosov. Od tega so dobili filatelisti direktno 90.000 kosov po društvi, v katerih so včlanjeni, 40.000 pa so jih prodali an razstavi. V Nemčiji notira naš blok povprečno 6 mark.

Nemčija se s svojima zadnjima blokoma ni izkazala. »Rjavi trake« je s svojim preiskom v primeri s prejšnjimi vse prej kakor okusen. Koliko je znašala njegova naklada ni znano, baje pa okoli pol milijona kosov. Bloka se je polastila špekulacija in ga

prodajajo že po 10 mark in dražja. Tudi novi Hitlerjev blok je moral biti izdan v zelo veliki nakladi, ker se še zmerom lahko dobi toliko kosov, kolikor jih kdo hoče.

Belgija pripravlja še en blok v korist letalskega fonda, drugega, pa baje za »dan znamke«, ki bo v novembru.

Blok San Marina, o katerem smo že pisali, je izšel v nakladi 100.000 kosov.

Francov blok s sliko Toleda je izdal pošten konzorcij, in sicer 50.000 kosov v sivo oranžni barvi, prav toliko pa v sinje zelene barvi. Po 5000 blokov vsake vrste je ostalo nezobčanih. Bloke prodajajo iz Belgije. Na pošti v Burgosu jih je bilo uporabljeno prav malo. Baje ima isti konzorcij pooblastilo, da izda še štiri druge bloke.

Objavljamo slike naših letalskih znamk. Podroben opis smo prinesli že v četrtkovni številki »Jutra«. Na znamki po 50 par in 5 dinarjev je slika samostana sv. Nauma na Ohridskem jezeru, na znamki po 1 in 10 dinarjev Rab, na 2 in 20 dinarski znamki Sarajevo, na 2,50 in 30 dinarski pa Ljubljana

Novi katalogi za leto 1938

Poleg Michela in Senfa, ki smo ju že opisali, so izšli tudi že Zumsteinov, Froedjev in Yvertov katalog. O njih bomo napisali nekaj več v prihodnjih številkah. Zaenkrat lahko rečemo samo to, da so po svojih cenah vsi dosti realnejši kakor prva dva.